

	un serviciu eficient în interesul utilizatorilor și al politicilor de mediu ale autorităților locale	
Opțiunea 2 Contract de achiziție publică de prestări servicii	<ul style="list-style-type: none"> • un control mai mare al UAT/ADI asupra activităților operatorului 	<p>preluarea celor mai mari părți a riscurilor de operare de către UAT/ADI nu este în mod necesar cel mai eficient mod de a presta serviciul de utilitate publică. De exemplu, indicatorii de performanță se vor putea limita doar la evaluarea eficienței procesului în sine, fără preluarea altor riscuri externe controlului părților (de exemplu, preluarea de riscuri referitoare la fluctuațiile de cantitate). Aceasta preluarea a riscurilor nu se va reflecta însă într-o scădere proporțională a tarifelor operatorului.</p> <p>Modificări mai frecvente de tarife, operatorul preluând mai puține riscuri și astfel, orice intervenție asupra contractului va duce la modificări tarifare.</p>

Potrivit Legii nr. 100/2016, riscul de operare asociat contractului de delegare a gestiunii este riscul care îndeplinește, în mod cumulativ, următoarele condiții:

- a) este generat de evenimente care nu se află sub controlul părților la contractul de concesiune;
- b) implică expunerea la fluctuațiile pieței;
- c) ca efect al asumării riscului de operare, concesionarul nu își poate garantează, în condiții normale de exploatare, recuperarea costurilor investițiilor efectuate și a costurilor în legătură cu exploatarea serviciilor. Riscul de operare poate consta în:
 - a. fie riscul de cerere - riscul privind cererea reală pentru serviciile care fac obiectul concesiunii de servicii;
 - b. fie riscul de ofertă - riscul legat de furnizarea serviciilor care fac obiectul concesiunii de servicii, în special riscul că furnizarea serviciilor nu va corespunde cererii;
 - c. fie ambele riscuri, de cerere și de ofertă.

În scopul stabilirii tipului de contract, respectiv a prevederilor legale conform cărora se va face atribuirea contractului de delegare a gestiunii activității de colectare și transport a deșeurilor în județul Arad, au fost analizate risurile specifice operării cuprinse în matricea risurilor pentru delegare.

Analiza a ținut cont de:

- modul propus de gestionare a riscului;
- alocarea responsabilității privind gestionarea riscului, între Operator și Entitatea Contractantă;
- pierderea potențială estimată suportată de Operator;
- măsura în care potențialele pierderi suportate de Operator, cauzate de manifestarea risurilor analizate, pot fi recuperate de către acesta, prin aplicarea condițiilor contractuale.

Din analiza risurilor reiese că o parte semnificativă a riscului de operare este transferată operatorului, situație în care contractul de delegare a gestiunii activității de colectare și transport a deșeurilor va fi considerat **contract de concesiune de servicii**. Pentru atribuirea contractului vor fi aplicate prevederile Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii. Criteriile principale care trebuie urmărite pentru atribuirea contractului trebuie să țină cont de prevederile H.G. nr. 867/2016 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, potrivit cărora autoritatea contractantă aplică atât criterii de calificare și selecție cât și criterii de atribuire a contractului, după cum urmează:

1. **CRITERII DE CALIFICARE ȘI SELECȚIE REFERITOARE NUMAI LA:**
 - a) motivele de excludere a ofertantului;

- b) capacitatea ofertantului, respectiv:
 - b1) capacitatea de exercitare a activității profesionale; b2) situația economică și financiară;
 - b3) capacitatea tehnică și profesională.

Recomandăm introducerea în Fișa de Date din alcătuirea Documentației de Atribuire, în funcție de specificul fiecărui criteriu de calificare și selecție, a următoarelor cerințe:

- capacitatea ofertantului, mai ales experiența similară în domeniu;
- garanții profesionale (recomandări);
- garanții financiare pe care le poate aduce ofertantul;
- indicatori de performanță prezentări.

2. CRITERIUL DE ATRIBUIRE A CONTRACTULUI DE CONCESIUNE

Potrivit reglementărilor în vigoare, acesta poate fi doar oferă cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, stabilită în baza unor criterii obiective care garantează evaluarea ofertelor în condiții de concurență reală și care trebuie să alătură directă cu obiectul concesiunii de servicii și se pot referi la oricare dintre următoarele:

- a) gradul de preluare a unor riscuri de către concesionar;
- b) nivelul plășilor actualizate efectuate de către entitatea contractantă;
- c) nivelul tarifelor de utilizare;
- d) modalitatea de prestare a serviciilor bazată pe indicatori de performanță de ordin calitativ, tehnic, funcțional, finanțier etc.;
- e) modul de asigurare a protecției mediului;
- f) modul de rezolvare a unor probleme sociale;
- g) nivelul redevenței;
- h) durata concesiunii;
- i) inovație.

Conform Legii nr. 101/2006, operatorii serviciului de salubrizare care participă la procedurile organizate pentru delegarea gestiunii serviciului trebuie să facă dovada competenței tehnice organizatorice, a celei privind calificarea personalului și a asigurării unei dotări tehnico-materiale adecvate, prin care să garanteze capacitatea de a presta serviciul la nivelul parametrilor cantitativi și calitativi prevăzuți în regulamentul serviciului de salubrizare și pentru toate tipurile de activități contractate.

Vîitorul operator de colectare și transport a deșeurilor își poate desfășura activitatea numai pe baza licenței emise de A.N.R.S.C., pentru activitatea de colectare și transport a deșeurilor, prestarea acestei activități specifice serviciului de salubrizare fără licență sau cu licență expirată, indiferent de tipul de gestiune adoptat, fiind interzisă.

Concluzie: Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Sistem Integrat de Gestionare a Deșeurilor Județul Arad (A.D.I. S.I.G.D.) în numele și pe seama Unităților Administrativ-Teritoriale membre, va delega serviciile de colectare și transport a deșeurilor din județ, respectiv operarea stațiilor de transfer, sortare și compostare prin contract de concesiune de servicii.

4.4 Procedura de delegare a serviciului

Conform prevederilor Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, autoritatea contractantă va atribui contractul de concesiune prin una din următoarele proceduri de atribuire:

- **licitație deschisă într-o singură etapă** - procedura la care în anunțul de concesionare, se solicită operatorilor economici depunerea de oferte, urmând ca acestea să fie evaluate pe baza criteriilor de calificare și de selecție; procedura nu este condiționată de depunerea unui anumit număr de oferte;

- **licitație deschisă în 2 etape** – procedura la care în anunțul de concesionare se publică criteriile de calificare și reguli de negociere, cu mențiunea că procedura se va desfășura în 2 etape:
 - **depunere a ofertelor** – la care pot participa un număr nedefinit de ofertanți
 - **negocieri pe baza criteriilor de atribuire** – la care sunt invitați să participe doar ofertanții care au depus ofertele admisibile din punct de vedere ai criteriilor de calificare și selecție;
- dialog competitiv – procedura la care se publică un anunt de concesionare, prin care se solicita operatorilor economici depunerea de solicitări de participare, se publică criteriile de calificare și selecție și regulile aplicabile, numărul maxime de candidați; procedura se desfășoară în 3 etape iar numărul minim de candidați este cel puțin de 3:
 - **prima etapă – depunerea solicitărilor de participare și selectarea unor candidați pe baza criteriilor de calificare;**
 - **etapa a doua – dialogul cu candidații selectați, în vederea identificării soluției/soluțiilor apte să răspundă necesităților autorității contractante pe baza căreia/cărora se vor depune ofertele finale;**
 - **depunerea ofertelor finale - de către candidații rămași în urma etapei de dialog și evaluarea acestora pe baza criteriilor de atribuire;**
- negocierea fără publicarea unui anunț de concesionare - se aplică doar dacă serviciul nu poate fi realizat decât de un anumit operator economic pentru unul din următoarele motive:
 - scopul concesiunii este achiziționarea unei opere de artă sau reprezentări artistice unice,
 - concurența lipsește din motive tehnice,
 - existența unui drept exclusiv,
 - protecția unor drepturi de proprietate intelectuală,
 - dacă în cazul unei proceduri de atribuire inițiale nu a fost depusă nicio ofertă/solicitare de participare sau toate cele depuse au fost neconforme, cu condiția nemodificării condițiilor inițiale ale concesiunii și cu transmisarea unui raport la Comisia Europeană (la solicitarea acesteia).

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Sistem Integrat de Gestionare a Deșeurilor în Județul Arad are obligația, conform condiționalităților impuse prin Contractul de Finanțare pentru realizarea Proiectului SMID Arad, de a atribui contractul de delegare a gestiunii prin aplicarea procedurii de **licitație deschisă**.

Această procedură se poate derula fie într-o singură etapă fie în două etape; în funcție de decizia Autorității Contractante. Negocierea fără publicarea unui anunț de concesionare se poate aplica doar în cazul în care nu a fost posibilă desemnarea unui câștigător în urma derulării procedurii de licitație deschisă precum și după notificarea Comisiei Europene și obținerea unui aviz din partea acestora.

Conduză: procedura de licitație deschisă reprezintă regula generală în atribuirea contractelor de delegare prin concesiune a gestiunii serviciilor de salubrizare, iar această procedură se va derula în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucru și concesiunile de servicii.

4.5 Contracte de delegare propuse

Structura contractelor de delegare pentru activitatea de colectare și transport privește de fapt numărul de contracte care urmează să fie atribuite, dat fiind că operarea se poate realiza, tehnic, în cinci zone de colectare distincte, fără legătură între ele.

Conform Art. 9 alin. (1) din Documentul de poziție:

- Operatori pentru colectarea și transportul deșeurilor din mediul urban și rural, în următoarele zone: Chișineu-Cris, Sebiș, Bârzava și Arad. Aceștia vor fi denumiți în continuare Operatori de colectare și transport (OCT)
- Un operator pentru operarea stațiilor de transfer din următoarele zone: Chișineu-Cris, Sebiș,

Bârzava și inclusiv pentru transportul de la aceste stații de transfer pana la stația de sortare/compostare sau depozitul conform existent, după caz. Acest Operator va fi denumit în continuare Operator de Transfer (OTT).

- Un operator pentru operarea stațiilor de compostare, sortare și transfer de la Ineu, inclusiv pentru transportul de la aceste stații la depozitul conform existent acesta va fi denumit în continuare Operator Mocrea Compostare Sortare Transfer (OMCST).
- Un operator pentru operarea stației de compostare de la Arad; Acesta va fi denumit în continuare operator de compostare Arad (OCA)

Alin (2)

Prin Actul aditional nr.1/24.02.2017 la Acord Document de Poziție privind modul de implementare a proiectului Sistem de gestionare a deșeurilor în județul Arad este introdus un contract de colectare și transport distinct pentru zona Ineu.

Numerul de operatori CT care pentru prestarea activităților de colectare și transport este de minimum unul, care va acoperi întreg județul și maxim 5, cate unul pentru fiecare din următoarele zone: Chișineu-Criș, Sebiș, Bârzava și Arad, Ineu-mocrea

Un operator (OTT) pentru operarea statilor de transfer din următoarele zone: Chișineu-Criș, Sebiș, Bârzava și inclusiv pentru transportul de la aceste stații de transfer pana la stația de sortare/compostare sau depozitul conform existent, după caz.

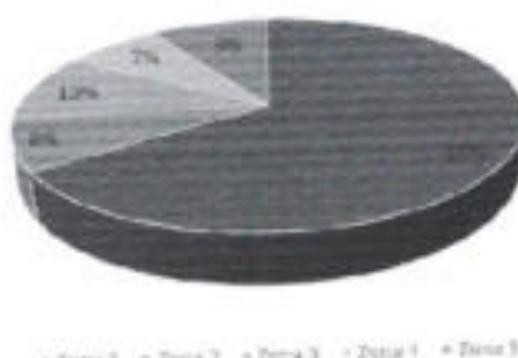
Întrucât din punct de vedere tehnic numărul de contracte CT trebuie să fie maxim cinci, analiza opțiunilor privind numărului de contracte se va realiza pe următoarele criterii:

- Manageriale
- Economice

Din punct de vedere al populației deservite din zonele de delegare a serviciului constatăm următoarele ponderi între zone, prezentate în graficul următor:

Figura 5 Distribuția populației pe zone de colectare

Ponderarea populației în zonele de colectare

* Zone 1 = Zona 2 = Zona 3 = Zona 4 = Zona 5.

Observam o împărțire disproportională a populației între zonele de colectare implicit a cantităților de deșeuri generate.

Opțiunile analizate pentru soluțiile instituționale propuse în vederea delegării activității de colectare și transport al deșeurilor sunt prezentate în continuare:

Opțiuni	Avantaje	Dezavantaje
Opțiunea 3	<ul style="list-style-type: none">Este opțiunea prezentată în Aplicația de Finanțare	<ul style="list-style-type: none">Efort mare de coordonare a monitorizării la nivel de județ, finanțare

<p>5 contracte de delegare pentru activitatea de colectare și transport (către un contract pentru fiecare zonă)</p> <p>1 contract de delegare pentru activitatea de Compostare, Sortare, Transfer a statiei Ineu-Mocrea</p>	<ul style="list-style-type: none"> Așură o monitorizare la fața locului mai simplă pentru fiecare contract în parte, nefind contracte de mici dimensiuni. 	<ul style="list-style-type: none"> Vorbă de 5 contracte, Risc mare de ineficiență a contractelor de colectare în zonele de mici dimensiuni (Zona 2, zona 5) Ineficiența alocației resurselor pentru selectarea și gestionarea a 5 contracte Risc de neatribuire a contractelor pentru zonele de mici dimensiuni.
<p>Opțiunea 2</p> <p>1 contract de delegare pentru activitatea de colectare și transport în tot județul</p> <p>1 contract de delegare pentru Operația statilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ineu - Mocrea Compostare, Sortare, Transfer; Stație de transfer Chirileu Criș Stație de transfer Sebeș Stație de transfer Bârzava 	<ul style="list-style-type: none"> Procedura de selecție mai simplă (un singur contract). Încurajarea participării unor operatori puternici, capabili să gestioneze activitatea în tot județul. Efficientizarea activității, fiind cuprinse și zone cu cantități mai mari și mai mici de deosebit. Tarif unic contractat (fiind un operator unic). 	<ul style="list-style-type: none"> Județul Arad este de dimensiuni mari, un singur contract având riscul de a nu putea fi gestionat de un singur operator. Riscul unui blocaj de mici dimensiuni în cazul în care operatorul întâmpină probleme financiare sau operaționale. Un contract foarte mare se poate dovedi a fi mai greu de gestionat și urmărit.
<p>Opțiunea 3</p> <p>2 contracte de delegare cu 2 operatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 contract pentru zona 1 1 contract pentru zonele 2, 3, 4 și 5 	<ul style="list-style-type: none"> Scade riscul ineficienței unor contracte datorită cantităților de deșeuri prea mici generate în zona respectivă, Crește eficiența utilizării resurselor pentru operator și implică un nivel mai scăzut al tarifului, La nivel de județ va exista un număr rezonabil de contracte de delegare pentru colectare, relativ ușor de monitorizat și gestionat, Fiecare contract de delegare acoperă zonele de colectare în conformitate cu alocarea lor la depozitele de deșeuri, astfel că pentru un contract de delegare să existe un singur depozit care îl deservește, deci un singur tarif de depozitare. 	<ul style="list-style-type: none"> La nivel de județ va exista un număr mai mare de contracte de delegare pentru colectare, care pot fi relativ greu de monitorizat și gestionat. Existența mai multor tarife, lucru care poate crea disensuri în rândul membrilor ADI.
<p>Opțiunea 4</p> <p>5 contracte de delegare pentru activitatea de colectare și transport (către un contract pentru fiecare zonă)</p> <p>1 Contract pentru Stația complexă Ineu Mocrea</p> <p>1 Contract pentru stația de compostare Arad</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 contract pentru operația statilor de transfer: Stație de transfer Chirileu Criș Stație de transfer Sebeș Stație de transfer Bârzava 	<ul style="list-style-type: none"> Scade riscul ineficienței unor contracte datorită cantităților de deșeuri prea mici generate în zona respectivă, Crește eficiența utilizării resurselor pentru operator și implică un nivel mai scăzut al tarifului, La nivel de județ va exista un număr rezonabil de contracte de delegare pentru colectare, relativ ușor de monitorizat și gestionat, Fiecare contract de delegare acoperă zonele de colectare în conformitate cu alocarea lor la depozitul de deseurile sortate, deci un singur tarif de sortare. 	<ul style="list-style-type: none"> Balansarea repartiției populației pe zone de colectare și operator Existența mai multor tarife, lucru care poate crea disensuri în rândul membrilor ADI.

Concluzie: Opțiunea recomandată este opțiunea 4- Se vor scoate la licitație 5 contracte de delegare prin concesiune a gestiunii activităților de colectare și transport a deșeurilor municipale și altor fluxuri de deșeuri, componente ale serviciului de salubrizare de pe raza județului Arad.

1 Contract pentru stația complexă Ineu Nocras

1 Contract pentru stația de compostare Arad

1 contract pentru stațiile de transfer: Chisineu Criș, Seliște, Barovă.

Figura 6 Distribuția populației pentru Opțiunea recomandată

Ponderea populației în zonele de colectare

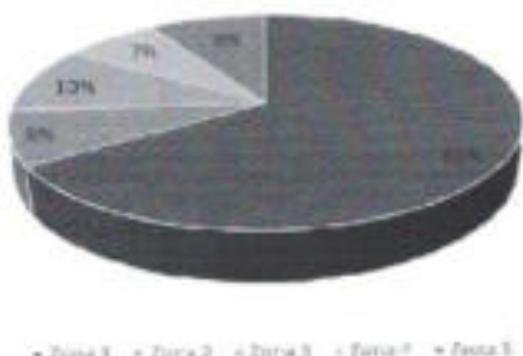

Figura 4 Alocarea contractelor de delegare a serviciului de colectare conform Opțiuni recomandate

5. Fezabilitatea tehnica a delegării

5.1 Descrierea activității de operare a infrastructurii de gestionare a deșeurilor vizate de prezentul studiu

Activitățile Serviciului care, conform Legii 101/2005, fac obiectul delegării de gestiune urmările în prezentul Studiu de Oportunitate sunt:

- colectarea separată și transportul separat al deșeurilor municipale și al deșeurilor similare provenind din activități comerciale din industrie și instituții, inclusiv fracți colectate separat, fără a aduce atingere fluxului de deșeuri de echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori;
- colectarea și transportul deșeurilor provenite din locuințe, generate de activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară a acestora;
- operarea/administrarea stațiilor de transfer pentru deșeurile municipale și deșeurile similare;
- sortarea deșeurilor municipale și a deșeurilor similare în stațiile de sortare;
- organizarea tratării mecano-biologice a deșeurilor municipale și a deșeurilor similare; respectiv componenta de tratare a deșeurilor biodegradabile în stații de compostare.

Operatorii economici desemnați căștiștori va asigura colectarea și transportul deșeurilor generate de

utilizatorii casnici și noncasnici din zona de delegare, respectiv deșeurile reziduale, deșeurile reciclabile (hârtie/carton, plastic, metal, sticlă), deșeurile verzi/biodeșeurile utilizate ca inputuri la stațiile de compostare, deșeurile voluminoase, deșeurile rezultate din construcții și demolări, textile și periculoase de la utilizatorii casnici.

Deșeurile care fac obiectul activităților de salubrizare care vor fi delegate sunt (cifrele reprezintă codul deșeurului, așa cum este prevăzut în HG 856/2002 privind evidența gestiunii Deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșurile, inclusiv deșeuri le periculoase):

- **deșeuri municipale** – deșeuri menajere și assimilabile celor menajere (capitolul 20 din Lista Europeană a Deșeurilor, aprobată prin HG 856/2002):
 - deșeuri reciclabile colectate separat pe 3 fracți:
 - hârtie/carton – 20 01 01
 - plastic - 20 01 39 și metal - 20 01 40
 - sticlă – 20 01 02
 - deșeuri biodegradabile colectate separat – 20 01 08, 20.02.01
 - deșeuri reziduale (deșeuri municipale amestecate) – 20 03 01;
 - deșeuri din piețe – codul 20 03 02 din HG 856/2002;
 - deșeuri din grădini și parcuri (inclusiv deșeuri din cimitire) – categoria 20 02 din HG 856/2002 - aceste deșeuri vor fi colectate în baza unor contracte separate încheluate de fiecare UAT membru cu operatorul delegat sau cu operatorii economici specializați și vor fi transportate la stațiile de compostare, fie direct, fie prin intermediul stațiilor de transfer
 - deșeuri voluminoase 20 03 07
 - deșeuri textile 20 01 11
 - deșeuri din construcții și demolări 17 01 - deșeurilor provenite din locuințe, generate de activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară a acestora; Colectate la solicitarea utilizatorilor
 - deșeuri periculoase provenite din gospodării ca de ex: 20 01 33, 20 01 34, 15.01.10, 20.01.14, 20.01.14, 20.01.15, 20.01.21, 20.01.26, 20.01.27, 20.01.37, Colectate în baza unor campanii periodice
- **deșeuri de ambalaje rezultate de la populație** (categoria 15 01 din HG 856/2002)

- o parte din deșeurile de ambalaje rezultate de industrie, comerț și instituții (categoria 15 01 din HG 856/2002) – cel care face parte din categoria deșeurilor similare (restul deșeurilor de ambalaje din industrie, comerț și instituții sunt gestionate direct de către generatori);

Beneficiarii activităților de operare a instalațiilor de tratare a deșeurilor municipale sunt:

- Populația din județul Arad – persoane fizice și asociații de locatari sau proprietari din mediul urban și rural;
- Agenți economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul județului Arad, inclusiv administratorii piețelor și comercianții; instituții publice cu sediul pe teritoriul județului Arad: grădinițe, școli, licee, universități, spitale, instituții ale administrației publice, instituții bancare, de artă și cultură etc.

Delegarea gestiunii serviciului public de operare a instalațiilor de deșuri din cadrul județului Arad reprezintă o componentă a implementării Sistemului de Management Integrat al deșeurilor (SMID) în județul Arad, în scopul diminuării impactului asupra mediului și a riscurilor asupra sănătății și în scopul conformării cu legislația comunitară și națională în domeniu.

5.2 Opțiuni tehnice

Opțiunile privind operarea sistemului județean de colectare și transport INCLUSIV operarea stațiilor de transfer, sortare și compostare din Aplicația de Finanțare trebuie corelate cu modificările din legislație, respectiv cu prevederile Ordonanței 92/2021, dar și cu prevederile din PNGD.

Pe parcursul implementării Proiectului SMID au survenit însă o serie de alte modificări legislative, atât la nivel comunitar, cât și la nivel județean, dar și o serie de schimbări la nivel local, legate de modificările demografice, de modul de generare și de cantitatea și calitatea deșeurilor municipale care se generează la nivelul județului, aspecte care impun ajustarea continuă a modului de implementare proiectat pentru Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor în județul Arad. Pe de altă parte, sunt aspecte ale implementării SMID Arad care nu țin seama de obiceiurile și tendințele populației generatoare și de dificultatea cu care mentalitatea colectivă se schimbă într-o perioadă de timp dată (relativ scurtă).

Vor fi analizate opțiunile privind colectarea deșeurilor menajere și va fi recomandată acea opțiune care satisfacă cel mai bine nevoile și obiceiurile populației, dar care respectă în același timp prevederile legale privind asigurarea protecției mediului și sănătății populației. Colectarea deșeurilor similare (provenite de la utilizatorii noncasnici și care sunt asemănătoare deșeurilor menajere) va urma ca specificitate pe ceea cea a deșeurilor menajere.

5.2.1 Modalitățile de colectare

Opțiunile tehnice analizate în ceea ce privește modul de colectare a deșeurilor (atât reziduale cât și reciclabile) sunt:

- Opțiunea 1 - din poartă în poartă / la rigolă: saci de colectare
- Opțiunea 2 - din poartă în poartă / la rigolă: containere și pubele individuale
- Opțiunea 3 – Sistem de colectare cu aport voluntar (în puncte de colectare stradale);
- Opțiunea 4 – sistem combinat

Opțiunea 1 - din poartă în poartă / la rigolă: saci de colectare

Deșeurile sunt pre-colectate în saci de plastic care sunt amplasati în fața clădirilor în stradă, la momentul colectării. Sacii sunt colectați manual de către personalul operatorului de salubrizare și aruncati în bena camionului de colectare. De obicei, sacii au 80, 120 sau 240 litri. Sacii pot fi puși la dispoziție de operatorul de salubrizare (în acest caz fiind standardizați) sau pot fi saci proprii ai utilizatorilor. Cetățenii vor încerca în mod frecvent să utilizeze sacoșe de plastic de la cumpărături pentru a reduce costurile aferente sacilor, dacă nu se impune utilizarea uncora standard.

Opțiunea 2 – din poartă în poartă / la rigolă: containere și pubele individuale

În cazul sistemului de colectare de la domiciliu, pubele și containerele (pubele de plastic de 120 și 240 litri cu roți) sunt distribuite fiecărui gospodării. Avantajul acestui sistem este că o singură persoană este responsabilă pentru o pube și, dacă este și proprietarul acesteia, se va îngrijii de curățenia și întreținerea acesteia. Un alt avantaj este că fiecare casă poate fi taxată în funcție de cantitatea/volumul de deșeuri generate.

Opțiunea 3 – Sistem de colectare cu aport voluntar (puncte de colectare străiale)

În cazul acestor puncte de colectare străiale, unul sau mai multe containere sunt amplasate în fiecare punct de colectare, urmând ca locuitorii să aducă deșeurile la punctul respectiv. Numărul și dimensiunile containerelor trebuie să fie pe măsura cerințelor sistemului respectiv, la volumele și capacitatele necesare colectării.

Definitorul acestor containere este de obicei municipalitatea sau operatorul de salubrizare (privat sau public). Frecvența de colectare este, în mod normal, stabilită de legislație sau de municipalitatea responsabilă.

Dimensiunile containerelor sunt, în general, între 600 litri și 1,1m³, dar se întâlnesc și containere de volume mai mari. Deșeurile sunt apoi colectate de autogunchiere, cele de dimensiuni mari fiind echipate cu unități de compactare.

Sistemul este aplicabil zonelor de blocuri (île că sunt urbane sau rurale).

Unitățile comerciale de dimensiuni mari, spațiile comerciale și piețele pot utiliza Eurocontainere de 1,1 m³ (din metal sau plastic) sau containere de capacitate mari.

În final, instituțiile, supermarket-urile și unitățile industriale vor utiliza containere de metal de 5-10 m³ pe care le pot închiria de la operatorul de salubrizare, urmând să achite o sumă suplimentară la fiecare golire (de obicei în baza unui contract încheiat cu operatorii respectivi). Magazinile alimentare foarte mari sau centrele comerciale pot fi, de asemenea, echipate cu containere de compactare, care sunt colectate cu ajutorul dispozitivelor cu cărlige.

În funcție de procentul populației urbane și rurale, se poate stabili frecvența de colectare a deșeurilor, tipul de colectare - la stradă sau obișnuit, numărul, tipul, locația și proprietatea asupra containerelor de colectare.

Opțiunea 4 – sistem combinat

Un sistem combinat presupune utilizarea opțiunilor 1 sau 2, combinată cu opțiunea 3. La nivelul județului Arad ar exista două posibilități de implementare (având în vedere că deja există containere colective de colectare a fracțiilor reciclabile la nivelul UAT-urilor):

Opțiunea 4.1

- din poartă în poartă (în zonele urbane de case că și în zonele rurale, în europubele de volume diferite) și la punct fix (în zonele urbane/rurale de blocuri și zone urbane centrale, în eurocontainere) pentru **deșeurile reziduale**;
- în puncte fixe (în zonele urbane/rurale de blocuri și zone urbane centrale, precum și pe platformele amenajate în cadrul UAT-urilor, în eurocontainere) și din din poartă în poartă (în zonele urbane cu case și în zonele rurale, în saci menajeri de culori diferite) pentru **deșeurile reciclabile**.

Opțiunea 4.2 –

- din poartă în poartă (în zonele urbane cu case și în zonele rurale, în europubele de volume diferite) și la punct fix (în zonele urbane/rurale de blocuri și zone urbane centrale, în eurocontainere) pentru **deșeurile reziduale**, și
- doar de la punct fix pentru **deșeurile reciclabile** (în toate zonele, în eurocontainere).

Opțiunea 4.3 –

- din poartă în poartă (în zonele urbane de case că și în zonele rurale, în europubele de volume diferite) și la punct fix (în zonele urbane/rurale de blocuri și zone urbane centrale, în

- eurocontainere) pentru **deseurile reziduale**;
- în puncte fixe (în zonele urbane/rurale de blocuri și zone urbane centrale, precum și pe platformele amenajate în cadrul UAT-urilor, în eurocontainere) pentru **deseurile din sticlă** și din poarta în poarta (în zonele urbane cu case, europubele și în zonele rurale, în saci menajeri de culori diferite) pentru **deseurile reciclabile de hârtie/carton și plastic/metal**.
- din poartă în poartă (în zonele urbane de case, în europubele de volume diferite) și la punct fix (în zonele urbane de blocuri și zone urbane centrale, în eurocontainere) pentru **deseurile Biodegradabile**
- pregătire pentru introducerea colectarii separate a deseurilor textile prin organizarea de campanii de colectare periodice pentru **deseuri textile**,
- organizarea de campanii de colectare periodice pentru **deseuri periculoase provenite din gospodării (de la utilizatorii casnici)**,
- organizarea de campanii de colectare periodice **pentru deseuri voluminoase**, corelate cu campaniile de consientizare pentru utilizarea schemei de aport voluntar a acestora în stații de transfer/centre de aport voluntar,
- colectarea în sistem la cerere a deseurilor deșeuri provenite din locuințe, **generate de activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară (DCD)**

Optiunea 1 - din poartă în poartă / la rigolă; saci de colectare

Avantaje	Dezavantaje
Saci de colectare de volume diferite Pot fi utilizati saci destinuti de populatie nefind nevoie de saci standardizati Pot fi utilizate sacose din plastic folosite la magazinile retail	Disconfort pentru utilizatori – păstrarea sacilor pana la colectare. Sistem neaplicabil in mediul urban in zona de blocuri. Spatiu mare necesar depoziterii in locuințe. Sistem neaplicabil in sezonul rece. Contrag modului de colectare cu care popулația este obisnuita in prezent. Necesitatea corelarii foarte exacte (ca perioada de timp) intre furnizarea sacilor si ridicarea lor de Operatori. Disconfort vizual si olfactiv.
Oportunități	Amenințări
Nu necesita investitie din partea UAT/Operator pentru saci de colectare.	Plasarea purigilor in exteriorul locuintelor pentru colectare prezinta pericol mare de imprăștere. (sector informat, animale, vînt) Posibila generarea de mirosuri Frecventa mare de colectare a deseurilor. Necesar mare de echipamente de colectare si forjade munca pentru efectuarea colectarii. Posibila poluare a zonei de depozitare temporara a sacilor pentru colectare.
Concluzie: Optiune neaplicabila la nivelul Județului Arad in principal pentru imposibilitatea aplicării instrumentului „plătesc pentru cat arunci”	

Optiunea 2 - din poartă în poartă / la rigolă; containere și pubele individuale

Avantaje	Dezavantaje
----------	-------------

<p>Utilizarea de recipiente de colectare standardizate – pubele cu volum de 60, 120, 240 l din materiale plastice rezistente în timp ușor de transportat, dotate cu roți.</p> <p>Utilizarea de Eurocontainere de colectare cu volum fix 1.1 mc din materiale plastice sau metalice.</p> <p>Flexibilitate în determinarea frecvenței de colectare și adaptare a acesteia nevoilor particulare.</p> <p>Confort crescut al utilizatorilor serviciului prin preluarea containerelor de la gospodăriile acestora.</p> <p>Efort scăzut pentru furnizarea deșeurilor generate atât pentru utilizator cat și pentru colector.</p> <p>Foarte potrivit în cazul caselor individuale deoarece există suficient spațiu disponibil. Pubela va fi amplasată în afara caselor doar în momentul colectării.</p>	<p>Spațiu mare necesar depozitării în gospodăriile individuale.</p> <p>Sistem neaplicabil în zona de blocuri în mediu urban.</p> <p>Sistem aplicabil doar în cazul anumitor zone rurale, unde străzile dintre case sunt potrivite amplasării. Iarna anumite străzi sunt greu practicabile pentru operatori.</p>
<p>Oportunități</p> <p>Necesitatea investiției semnificativa din partea UAT/Operator pentru recipientele de colectare (pubele/containere)- costuri care sunt incluse în costul serviciului.</p> <p>Identificarea facilă a cantităților de deșeuri/tipuri generate de fiecare utilizator.</p> <p>Eficiență în colectarea separată la sursă.</p> <p>Costuri de operare mai scăzute față de Opțiunea 1.</p> <p>Implementarea facilă a instrumentului „plătește pentru cat arunci”</p>	<p>Amenințări</p> <p>Pot posibila generarea de mirosuri.</p> <p>Frecvența mare de colectare a deșeurilor.</p> <p>Necesar mare de echipamente de colectare și forță de muncă pentru efectuarea colectării.</p> <p>Degradarea recipienteelor de colectare și necesitatea înlocuirii acestora.</p> <p>Necesitatea igienizării periodice a recipientelor de colectare.</p>
<p>Concluzie: Sistemul nu poate fi implantat unitar la nivelul județului (în zona urbană – zona de blocuri)</p>	

Opțiunea 3 – Sistem de colectare cu aport voluntar (puncte de colectare stradale)

Avantaje	Dezavantaje
<p>Utilizarea de Eurocontainere de colectare cu volum fix 1.1 mc din materiale plastice sau metalice frecvența de colectare redusă.</p> <p>Efort scăzut pentru colector prin reducerea distanțelor parcuse.</p>	<p>Confort scăzut al utilizatorilor serviciului datorat distanței mari de la gospodăriile acestora la locul de amplasare al punctelor de colectare stradale.</p> <p>Efort crescut pentru furnizarea deșeurilor generate pentru utilizator.</p> <p>Lipsa spațiului pentru amplasarea punctelor de colectare – opozitia populației din imediata vecinătate.</p> <p>Sistem aplicabil în zonele de blocuri din mediu urban.</p>
Oportunități	Amenințări
<p>Necesitatea investiției reduse din partea UAT/Operator pentru recipientele de colectare (containere)-</p>	<p>Nu există control asupra colectării adecvate adeseurilor în containerul potrivit.</p>

Costuri de operare mai scăzute fata de Optiunea 2.	<p>Nu poate fi creată o traiabilitate a generației deșeurilor. Scade calitatea colectării separate. Dacă nu sunt accesibile containerele, deșeurile pot fi plasate într-o container, alterând mediu. Necesitatea igienizării periodice a recipientelor de colectare. Impossibilitatea implementării instrumentului „plătește pentru ce arunci”</p>
Concluzie: Sistemul nu poate fi implantat unitar la nivelul județului (în zone rurale și zonele urbane de locuințe individuale)	

Concluzie: „Optiunea 4 – sistem combinat de colectare” este cea recomandată, și anume optiunea 4.3

- din poartă în poartă (în zonele urbane de case cât și în zonele rurale, în europubele de volume diferite) și la punct fix (în zonele urbane/rurale de blocuri și zone urbane centrale, în eurocontainere) pentru deșeurile reziduale;
- în puncte fixe (în zonele urbane/rurale de blocuri și zone urbane centrale, precum și pe platformele amenajate în cadrul UAT-unor, în eurocontainere) pentru deșeurile din sticlă și din poartă în poartă (în zonele urbane cu case și în zonele rurale, în saci menajeri de culori diferite) pentru deșeurile reciclabile de hârtie/carton și plastic/metal,
- din poartă în poartă (în zonele urbane de case, în europubele de volume diferite) și la punct fix (în zonele urbane de blocuri și zone urbane centrale, în eurocontainere) pentru deșeurile biodegradabile pregătite pentru introducerea colectării separate a deșeurilor textile prin organizarea de campanii de colectare periodice pentru deșeuri textile,
- organizarea de campanii de colectare periodice pentru deșeuri periculoase de la utilizatori casnici,
- organizarea de campanii de colectare periodice pentru deșeuri voluminoase, corelate cu campanii de sensibilizare pentru utilizarea schemei de aport voluntar a acestora în stații de transfer/centre de aport voluntar
- colectarea în sistem la cerere a deșeurilor provenite din locuințe, generate de activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioră (DCD)

Optiunea tehnică propusă

Recomandarea privind sistemul de colectare al deșeurilor depinde de anumite criterii, și anume: structura zonei de colectare (urbană, rurală), costul sistemului de colectare, numărul de persoane deservite de o pubeală/container, cantitatea de deșeuri generate de o persoană, frecvența de colectare, condițiile străzilor și drumurilor..

Sistemul combinat este cel mai potrivit din punctul acesta de vedere. Așadar, în funcție de situațiile particulare și nevoile fiecărei zone, s-a propus următorul sistem de colectare la nivel de județ.

Mediul urban

Blocuri de apartamente și zonele centrale

Se recomandă un sistem de colectare a deșeurilor constând în puncte de colectare, amplasate în locații diferite în fiecare municipiu și oraș, prevăzute cu eurocontainere de 1,1 m³, în special în apropierea blocurilor. Punctele de colectare trebuie dimensionate pentru a acoperi nevoile populației deservite. În zonele de blocuri mari (cu 10 etaje și peste 2 scări) sunt recomandate puncte de colectare de dimensiuni mai mari, pentru a cuprinde un număr suficient de containere de 1,1 mc (în funcție de numărul de persoane arondate, un număr suficient pentru fiecare fracție de deșeuri reciclabile, pentru biodegradabile și pentru deșeurile reziduale). Se recomandă puncte de colectare securizate.

Colectarea deșeurilor reciclabile se va realiza în principal pe 3 fracții reciclabile (hârtie/carton, plastic/metal, sticlă) pentru a asigura un grad de separare mai ridicat la stația de sortare și obținerea unor materiale reciclabile mai pure și mai valoroase (hârtia/cartonul se recomandă să fie colectată singură pentru a nu fi contaminată de diverse materiale lichide care se pot scurge din recipiente de plastic/metal/sticlă; sticla se recomandă să fie colectată separat pentru a nu mai fi introdusă în stația de sortare, evitând astfel riscuri de accidente în această instalație; plasticul și metalul pot fi colectate împreună pentru că nu prezintă riscurile menționate mai sus)

Colectarea separată a biodeseurilor în zona de bocuri

Se recomandă un sistem de colectare a deșeurilor biodegradabile constând în puncte de colectare, amplasate în locații diferite în fiecare municipiu și oraș, prevăzute cu eurocontainere de 1,1 m³, în special în apropierea blocurilor. În zonele de blocuri înalte (cu 10 etaje și peste 2 scări) sunt recomandate puncte de colectare dimensionate în funcție de numărul de persoane arondante,

Pentru case se recomandă ca fiecare casă individuală din orașe și municipii să fie dotată cu pubele pentru colectarea deșeurilor reziduale (60/120 litri), sistem care implică un grad mai mare de confort. Acest sistem se implementează deja în localitățile urbane din județ.

Fiecare casă individuală din mediul urban va fi dotată cu pubele pentru colectarea separată a biodeseurilor cu volumul de 120 l, numărul de pube/loc de generare poate fi crescut în funcție de numărul de persoane care domiciliază în locația respectivă.

Pentru deșeurile reciclabile de sticlă (mai dificil de colectat și de manipulat în saci de plastic), se recomandă folosirea platformelor amenajate pe domeniul public al localității, cu suprafață impermeabilizată.

În zona rurală se promovează varianta compostării individuale pentru bio-deseuri. Delegatul poate dezvolta un sistem și un orar de preluare a deșeurilor de grădină în perioada primăverii și a toamnei. Dacă se constată necesitatea creșterii frecvenței de colectare în anumite perioade din an aceasta se poate face cu notificarea prealabilă a autorității contractante.

Operatorul va realiza și va distribui fiecărui gospodării un calendar cu programul activităților de colectare separată a deșeurilor pentru anul care urmează. Calendarul trebuie să cuprindă programul de colectare a minim următoarelor categorii de deșuri: deseuri reziduale, deșuri reciclabile (hârtie/carton, plastic/metal și sticlă), textile, deșuri biodegradabile verzi, deșuri volumincase, deșuri periculoase provenite din gospodării și alte categorii.

Astăzi în mediul urban cat și în mediul rural, deseurile biodegradabile verzi provenite din grădini individuale (iarba, funze, crengi, resturi vegetale etc) pot fi colectate la cerere din gospodăriile individuale prin sistemul de închiriere de pubele cu volum de 120 l, sau colectate la cerere în saci preplatiti. Acestea vor fi colectate în baza contractului de salubrizare în limita unui volum prestabilit.

Frecvența de colectare:

Conform legislației (Ordinul A.N.R.S.C. nr. 82/2015 privind aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de salubrizare), deșurile biodegradabile și reziduale trebuie colectate cu o frecvență de 3 ori pe săptămână în luniile de vară (Aprilie - Septembrie) și de două ori pe săptămână în luniile de iarnă (Octombrie - Martie). Aceste frecvențe nu pot fi aplicate în mod unitar în toate UAT-urile județului Arad.

Pentru zonele urbane aglomerate (blocuri unde punctele de colectare sunt mici și numărul containerelor este insuficient) se recomandă colectarea zilnică a deșeurilor biodegradabile și reziduale, ca și pentru zona centrală, unități de alimentare publică, unități sanitare, piețe, cafenele, restaurante, hoteluri, grădinițe și creșe). Așa cum menționam anterior, aceste zone vor trebui să fie identificate cu precizie pentru a fi aduse

la cunoștință viitorului operator.

Pentru zonele de case, colectarea deșeurilor reziduale și biodegradabile se poate face săptămânal, așa cum se face și la momentul actual (pentru eficientizarea costurilor de operare), cu condiția ca recipienți folosiți să fie menținuți permanent în bună stare (inclusiv capacul închis).

Pentru colectarea deșeurilor reciclabile, recomandarea este de colectare cu frecvențe diferite, astfel: 1 dată la 3 zile pentru zonele aglomerate de blocuri și zonele centrale, și 1 dată la 2 săptămâni pentru zonele urbane de case.

Mediu rural

Drumurile și condițiile caselor individuale în mediul rural diferă de la o zonă la alta în cadrul județului, în anumite sate casele individuale sunt foarte apropiate de strada principală, în altele sunt foarte dispuse în zone greu accesibile.

Pentru deșeurile reziduale, fiecare gospodărie va primi câte o pubeală de 60/120 l. Este foarte importantă pentru operarea cu costuri cât mai eficiente, să se cunoască la nivelul fiecărei localități din UAT, numărul de case locuite și situația caselor unde accesul vehiculelor de colectare este imposibil din diferite motive (drujba neasfaltat, imposibil de practicat pe vreme nefavorabilă etc).

Pentru deșeurile reciclabile, populația va primi de la operatorul de salubrizare saci de colectare a fracțiilor de hârtie/carton și plastic/metal, iar deșeurile de sticlă vor fi colectate separat în puncte fixe.

Biodeșeurile vor fi gestionate în fiecare gospodărie în compostoarele individuale.

Frecvența de colectare:

Din cauza costurilor foarte ridicate aferente colectării deșeurilor din zonele rurale (densitate/cantitate de deșeuri scăzută, distanțe mari), se recomandă ca frecvența de colectare în aceste zone să fie de o dată pe săptămână pentru deșeurile reziduale și o dată la 2 săptămâni pentru deșeurile reciclabile (nu în aceeași zi pentru toate tipurile de deșeuri reciclabile).

Atât în mediul urban cat și în mediul rural, deșeurile biodegradabile verzi provenite din grădini individuale (iarba, funze, crengi, resturi vegetale etc) vor fi colectate cu o frecvență adaptată sezonului vegetativ în funcție de numărul de utilizatori ai serviciului care solicită colectarea agreat la nivelul fiecărui UAT (De ex. frecvența bilunară în perioada de primăvara și vară – perioada de creștere intensă a gazonului, lună primăvara-toamna în perioada toaletanilor și lucrărilor de întreținere la copaci, vita de vie/etc).

5.2.2 Categoriile de deșeuri care se colectează separat

- fracție de hârtie și carton – ambalaje și non-ambalaje,
- fracție de plastic și metal împreună – ambalaje și non-ambalaje,
- fracție de sticlă – ambalaje de diferite culori,
- fracție biodegradabilă – resturile vegetale din gospodărie, frunze și iarbă (deșeuri care din punct de vedere tehnic se pot composta. Lista acestor categorii se regăsește în Ordinul nr. 82/2015 privind aprobarea Regulamentului-cadru privind salubrizarea localităților, art. 19, alin (1) lit b)),
- fracție reziduală – restul de deșeuri care se generează într-o gospodărie (Lista acestor categorii se regăsește în Ordinul nr. 82/2015 privind aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de salubrizare a localităților, art. 19, alin (1) lit a)).

Referitor la activitatea de compostare, proiectul privind implementarea unui sistem de management integrat al deșeurilor în județul Arad mai prevede:

- promovarea compostării la domiciliu, acolo unde este fezabilă (adică în zonele rurale) - este o cale eficientă de a reduce cantitățile de deșeuri biodegradabile ce ajung la depozit, așa cum o cere Directiva privind depozitarea deșeurilor;
- gospodăriile rurale și suburbane sunt încurajate să separe la sursă biodeșeurile de celelalte

- deșeuri și să le composteze;
- compostarea individuală este prevăzută a fi realizată parțial folosind unități de compostare.

Investiții existente pentru compostare deșeurilor în județul Arad 2 stații de compostare

- Arad, va deservi Zonele 1, 2 și 5. Este proiectată în spațiu închis; fază de compostare intensivă se va realiza în tuneluri. Capacitatea 22 000² t/an
- Ineu Mocrea, va deservi Zonele 3 și 4 având fazele de compostare și de maturare deschise. Capacitatea 700 t/an
- Unități de compostare individuală 50 000 buc

Analiză opțiunilor tehnice de colectare a biodeșeurilor în mediul urban/rural

	Centrul orașului și zonele de blocuri	Zone cu case individuale
Biodeșeuri de la populație/ resturi alimentare)	<p>În momentul de față, se colectează în amestec, alături de celelalte deșeuri reziduale, în containere metalice amplasate pe platformele de colectare.</p> <p>Colectarea separată a acestor fracți presupune amplasarea unor containere / pubele suplimentare, dedicate acestei fracți, pe platformele de colectare existente.</p>	<p>În momentul de față, în urban se colectează separat în pubele mari, din zoare în poarta, iar în mediul rural se folosesc compostatoare individuale.</p> <p>Se recomandă extinderea soluțiilor deja implementate integral în mediul urban și rural.</p>
Biodeșeuri de la populație/ deșeuri verzi)	Nu este cazul.	Atât în mediul urban cât și în mediul rural, deșurile verzi provenite din grădini individuale (arbă, frunze, crâng, resturi vegetale etc) pot fi colectate la curățe din gospodăriile individuale prin sistemul de închiriere de pubele cu volum de 120 l sau colectate la curățe în saci preplătiți.
Biodeșeuri rezultante de la operatori economici (prepararea hranei și alimente expirate)	Se recomandă introducerea sistemului de colectare separată, în containere dedicate acestei fracți, dublat de implementarea schimbului "plătești pentru că arunci".	
Biodeșeuri din piele	Sunt colectate în punctele de colectare, în containerele, fiind recomandat introducerea sistemului de colectare separată, în containere dedicate acestei fracți, dublat de implementarea schimbului "plătești pentru că arunci".	
Biodeșeuri din parcuri și grădini	Sunt gestionate de fiecare UAT, fiind recomandată introducerea sistemului de colectare separată, în containere dedicate acestei fracți, dublat de implementarea schimbului "plătești pentru că arunci", urmărind a fi încheiate contracte separate de fiecare UAT în parte, fie cu operatorul delegat, fie cu alti operatori specializați...	

Opțiune suplimentară privind deșeurile periculoase provenite din gospodarii și deșeurile voluminoase

Colectarea acestor fluxuri speciale se va realiza în conformitate cu cele precizate în PGGD și legislația în vigoare, prin sistemul de unități mobile în campanii periodice de colectare de 4 ori/an, cu transportul lor de către operatorul de salubrizare desemnat. Preluarea deșeurilor se va face prin aportul populației și se va realiza la date și locații bine stabilite de comun acord între administrațiile publice locale și operator. În locații și la data stabilită, mașina de colectare stăționează câteva ore. Populația este înștiințată cu privire la aceste date și locații și aduce deșeurile la mașină, fiind preluate cu titlu gratuit. Operatorul de salubrizare, asigură preluarea acestor deșeuri, gratuit în baza tarifului pentru colectarea și transportul deșeurilor menajere.

² Conform Autorizatie de mediu nr. 76/15.11.2018

Colectarea acestor deșeuri se poate realiza fie în campanii separate, fie în cadrul aceleiași campanii și presupune aducerea lor de către generatori la punctele de colectare, stabilite anterior de către primărie împreună cu operatorul de salubrizare și anunțate din timp populației, prin toate mijloacele mass-media posibile. Pentru a asigura o bună colectare a lor, pe lângă campanii, operatorul poate colecta aceste deșeuri și la solicitarea populației, dar acest lucru se va face contra cost (cantitățile de deșeuri periculoase provenite din gospodării și voluminoase care se pot colecta în această manieră nu depășesc 10% din cantitățile generate).

Se recomandă, pentru alegerea celor mai eficiente soluții de colectare a acestor fluxuri de deșeuri, impunerea în caietul de sarcini a unor cerințe privind prezentarea unor modalități de colectare și transport.

Opțiune suplimentară privind deșeurile din construcții și demolări

Conform Legii nr. 101/2006 a salubrizării localităților (republicată), activitatea de colectare a deșeurilor de construcții și demolări este o activitate de salubrizare, mai exact „colectarea separată și gestionarea deșeurilor generate de populație, provenite din activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară a locuințelor”.

Pentru că este o activitate care intră în atribuțiile administrațiilor publice locale, colectarea și transportul deșeurilor de construcții și demolări, mai ales a celor provenite din gospodăriile populației (din renovarea/reamenajarea/reabilitarea interioară și/sau exterioară a locuințelor), va fi pusă în sarcina operatorului de salubritate care colectează deșeurile municipale.

Având în vedere însă prevederile legale în vigoare referitoare la deșeurile de construcții și demolări (Ordonanța 92/2021 privind regimul deșeurilor, art. 17, alin (3)), respectiv atingerea progresivă până în 2020 - pentru pregătirea pentru reutilizarea, reciclarea și alte operații de valorificare materială, inclusiv operații de umplere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, a deșeurilor nepericuloase provenite din activități de construcție și demolări - a unui procent de minim 70 % din masa acestora, rezultă că este obligatorie elaborarea unei scheme de colectare, transport, valorificare și reciclare a acestor deșeuri. Facem mențiunea că prevederea legală se adresează doar titularilor de autorizații de construcție/desfântare. Pentru situațiile menționate în legislație în care nu este nevoie de autorizații de construcție/desfântare, și în care se pot genera deșeurile de construcție/demolare care fac obiectul activității de salubrizare, administrația publică locală trebuie să asigure colectarea lor prin operatorul de salubrizare desemnat.

Având în vedere cele menționate mai sus, se propune un sistem de colectare la solicitare al deșeurilor de construcții-demolări provenite de la populație.

Pentru că este un flux de deșeuri cu caracter nepermanent, colectarea deșeurilor din construcții și demolări se va realiza "la cerere", în urma solicitărilor de la populație. Pentru deșeurile care se găsesc abandonate în apropierea punctelor gospodărești la blocuri (cca 10 m în jurul acestuia), operatorul le va colecta și pe acestea cu ajutorul echipamentelor cu greifer. Operatorul va trebui să identifice metode de valorificare a acestor deșeuri, fie prin investiții proprii (concasoare, separatoare etc), fie să identifice operatori economici care sunt autorizați pentru aceste activități de valorificare. Reziduurile care nu se pot valorifica în conformitate cu prevederile legale (straturi de acoperire, materiale de umplutură și rambleiere etc), pot fi depozitate pe celula de depozitare sau utilizate în cadrul depozitelor conforme ca materiale de acoperire, dacă autorizațiile de mediu ale acestora permit acest lucru.

Deșeurile de construcții și demolări care se generează de operatorii noncasnici nu fac obiectul contractului de delegare a serviciului de salubrizare. Operatorul desemnat pentru activitatea de salubrizare poate însă desfășura activități de colectare și transport a acestor deșeuri, dar în afara contractului de delegare, pe baza de contracte de prestări servicii încheiate cu utilizatorii noncasnici generatori. Este importantă însă în acest caz, menținerea separată, din punct de vedere tehnic, logistic și finanțier, a activității de colectare în cadrul contractului de delegare de cea din cadrul contractelor de prestări servicii, pentru că vor avea tarife diferite și în plus, pentru utilizatorii noncasnici care generază aceste deșeuri, vor avea obligații de asigurare a procentelor de reciclare prevăzute în lege. Evidența separată a acestor cantități de deșeuri poate fi asigurată prin dotarea mașinilor de colectare și transport cu sisteme de cântărire.

Pentru asigurarea colectării acestor deșeuri, sunt necesare investiții în containere de colectare (care vor fi puse la dispoziția generatorilor, la solicitare către operatorul de salubrizare), precum și mașinile de colectare și transport. Deșeurile vor fi gestionate de operator astfel încât să asigure valorificare a cel puțin procentului de valorificare impus prin PNGD (HG nr. 942/2017), respectiv minimum 70% din cantitatea de deșeuri provenite din activitățile de construcții începând din anul 2020.

Deseurile stradale

Din punct de vedere tehnic, deșeurile stradale se colectează în cadrul unei activități de salubrizare diferite (conform Legii nr. 101/2006, art. 2, alin. (3), lit. f) Măturatul, spălatul, stropirea și întreținerea căilor publice). Această activitate necesită infrastructură diferită de cea folosită pentru colectarea deșeurilor menajere, iar finanțarea serviciului se realizează din bugetul local al UAT-urilor. La momentul actual, activitatea se realizează la nivel local prin contracte separate de cel de delegare al serviciului de salubrizare pentru populație. Din punct de vedere tehnic și finanțar, este mai avantajos ca activitatea să fie desfășurată separat de colectarea deșeurilor menajere, având în vedere că, fiind activități de salubrizare diferențiate, există obligația deținerii unei evidențe distincte pe fiecare tip de activitate, cu contabilitate separată. De aceea recomandarea este ca această activitatea să se desfășoară în cadrul altui contract de delegare decât cel care face obiectul prezentului Studiu.

Pentru colectarea acestei categorii de deșeuri nu a fost asigurată prin Proiectul SMID Arad niciun fel de investiție, cel puțin pentru componenta de colectare și transport.

Deseurile din parcuri și grădini

Referitor la deșeurile din parcuri și grădini, deșeuri cu caracter majoritar biodegradabil, la momentul actual ele sunt colectate în general de către serviciile publice ale primăriilor sau prin contracte cu operatori specializați, care realizează și activitățile premergătoare de întreținere a spațiilor verzi, parcurilor și grădinilor. Caracterul lor predominant biodegradabil a impus obligativitatea în legislația comunitară și națională (Ordonanța 92/2021 privind regimul deșeurilor, art. 31, alin. (2)) de a fi colectate separat și transportate la stații de compostare existente în județul Arad.

Recomandarea este prin urmare, ca deșeurile din parcuri și grădini să fie colectate fie cu operatorul delegat fie în cadrul altor contracte cu operatori specializați în scopul tratării acestora în instalațiile de compostare existente.

Opțiune suplimentară privind deșeurile textile

În conformitate cu prevederile Art. 17 din Ordonanța 92/2021 „(3) Producătorii de deșeuri și depindeții de deșeuri cu condiția respectării prevederilor art. 16 alin. (1) și (4) introduc colectarea separată cel puțin pentru hârtie, metal, plastic și sticlă, iar până la data de 1 ianuarie 2025 și pentru textile.”

Având în vedere cele menționate mai sus, se propune un sistem de colectare la solicitare al deșeurilor textile provenite de la populație.

5.3 Sistemul propus de colectare, transport și eliminare a deșeurilor

5.3.1 Sistem de colectare

- din poartă în poartă în zonele urbane de case cât și în zonele rurale, în europubele de volume diferențiate și la punct fix (în zonele urbane/rurale de blocuri și zone urbane centrale, în eurocontainere) pentru deșeurile reziduale;
- din poartă în poartă în zonele urbane de case în europubele de volume diferențiate și la punct fix (în zonele urbane de blocuri și zone urbane centrale, în eurocontainere) pentru deșeurile biodegradabile;

- în puncte fixe (în zonele urbane/rurale de blocuri și zone urbane centrale, precum și pe platformele amenajate în cadrul UAT-urilor, în eurocontainere) pentru deșeurile din stică și din poarta în poarta (în zonele urbane cu case și în zonele rurale, în saci menajeri de culori diferite) pentru deșeurile reciclabile de hârtie/carton și plastic/metal.
- Deseurile voluminoase, deseurile textile și deseurile periculoase din deseuri menajere se colectează prin campanii periodice efectuate de operatorii de colectare după un program stabilit la începutul fiecarui an calendaristic.
- Deseurile provenite din lucrari de amenajare provenite din locuințe, generate de activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioră a acestora se colectează în sistem la cerere, operatorul având obligația de a asigura infrastructura necesara contra cost utilizatorilor.
- deseurile biodegradabile verzi provenite din grădini individuale (iarba, funze, crengi, resturi vegetale etc) pot fi colectate la cerere, operatorul asigurând infrastructura în funcție de solicitări

Obiective și târziu

În conformitate cu prevederile Ordonanța de urgență nr.92/2021 privind regimul deșeurilor repubicate târziile sunt prevăzute în tabelul următor:

Colectarea separată a deșeurilor municipale prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. a).	Cantitatea de deșeuri de hârtie, metal, plastic și stică din deșeurile municipale, colectate separat, ca procentaj din cantitatea totală generată de deșeuri de hârtie, metal, plastic și stică din deșeurile municipale.	50% pentru anul 2020 și 60% pentru anul 2021 70% începând cu anul 2022
---	---	---

Conform acestor târziu estimarea cantităților de deșeuri reciclabile colectate separat este prezentată în tabelul următor:

Tabel 5-1 Târziu de reciclare pentru Județul Arad

Deseuri reciclabile	Anul 2023	Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	Anul 2028	Anul 2029	Anul 2030
Târziu de reciclare	70%	70%	70%	70%	70%	70%	70%	70%
Hârtie și carton	10,643	10,816	10,905	10,941	10,772	10,700	10,630	10,562
Metale	2,457	2,602	2,827	2,811	2,793	2,774	2,756	2,738
Plastic	8,516	8,295	8,078	8,031	7,979	7,926	7,874	7,824
Sacuș	3,849	3,741	3,635	3,614	3,591	3,567	3,543	3,521

La nivelul județului Arad târza privind cantitatea de deșeuri biodegradabile depozitate este prezentată în tabelul următor:

Tabel 5-2 Cantitate de deșeuri biodegradabile acceptate la depozitar Sursa: PJGD Arad (101,493,00 tone deșeuri biodegradabile în anul 1995 în Județul Arad) 35% = 35,522,55 tone.

An	2023	2024	2025	2026
	[t/an]	[t/an]	[t/an]	[t/an]
Târziu	35 522	35 522	35 522	35 522

5.3.2 Transportul deșeurilor

Transportul deșeurilor colectate separat, fie că sunt deseuri menajere, similare sau municipale, trebuie asigurat cu vehicule de colectare adecvate tipului de deșeu, și corespunzătoare din punct de vedere al

circulației pe drumurile rutiere și a emisiilor de noxe.

Prin Proiectul SMID au fost asigurate parțial investiții în infrastructura de transport, inclusiv pentru asigurarea transportului containerelor de la stațiile de transfer la instalațiile de tartare.

Pentru transportul deșeurilor de la punctul de precolecare la stațiile de transfer/sortare/compost sau depozit ecologic (după caz), va trebui furnizată diferență față de necesarul total de vîitorul/ii operator/ii de salubrizare în cadrul contractului de delegare a serviciului.

Transportul deșeurilor de la încărcarea lor din locația de generare până la instalațiile din cadrul SMID (stații de transfer, Stații de sortare, Stații de compostare, Depozit ecologic) se va realiza cu diferite categorii de mașini, astfel:

- **Mașini autogunoiere** cu capacitate volumice diferite, adaptate la conformația străzilor, la localizarea punctelor de colectare, la tipul de deșeuri pe care le colectează, la tipul și volum containerelor în care deșeurile sunt precolecate – pentru deșeurile menajere și similare. Având în vedere faptul că trebuie asigurat un flux separat pentru categorii de fracți care se colectează în recipienți separati, este necesar ca și vehiculele de colectare să fie separate, pentru diferențele fracți. De asemenea, înăndând cont de obligația de a ține o evidență separată a deșeurilor pe categorii de generatori (utilizatori casnici și noncasnici), dată fiind tarifarea lor separată, este nevoie fie de asigurarea de vehicule separate, fie de asigurarea unei modalități de evidențiere a cantităților colectate (în acest caz autogunoierele să fie dotate cu sistem de cântărire).
- Autoutilitare de tip camioane cu greifer și autoscaleri cu cărlig pentru deșeurile de construcții și demolări.
- Autoutilitare de tip autobasculante și camioane cu greifer pentru deșeurile voluminoase.
- Autospeciale de tip „hazmobil” pentru colectarea deșeurilor periculoase provenite din gospodării.

5.4 Opțiuni privind implementarea Instrumentului Economic "Plătești pentru căt arunci"

Implementarea acestui instrument se poate face conform documentului "RECOMANDĂRI PENTRU APLICAREA MODIFICĂRILOR LEGISLATIVE INTRODUSE PRIN ORDONANȚA DE URGENȚĂ NR.74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 2112/2011 privind regimul deșeurilor, a Legii nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje și a OUG nr. 196/2005 privind fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 31/2019" publicat de Ministerul Mediului prin:

- modificarea volumelor recipientelor de colectare;
- saci personalizați inscripționați cu coduri de bare și culori diferite în funcție de tipul deșeurilor colectabile;
- modificarea frecvenței de colectare;
- prin măsurarea greutății recipientelor de colectare pentru fiecare tip de deșeu colectate (reciclabile, biodeșeuri, reziduale, inerte) și fiecare flux (menajere, similare, servicii publice).

Pentru implementarea acestui instrument se monteză pe recipiente cipuri RFID (pe pubele)/etichetă cu coduri de bare (pe saci) pentru identificarea utilizatorului (inclusiv date privind volumul recipientului). Pe autospecialele de colectare a deșeurilor se monteză sisteme de citire a acestor cipuri și coduri de bare, care vor înregistra și numărul de ridicări de la fiecare utilizator.

Pentru utilizatorii casnici implementarea se propune a se realiza în două etape:

- **etapa 1 – implementarea la nivelul gospodăriilor din mediul urban și rural**
 - colectarea cu saci inscripționați a deșeurilor reciclabile de hârtie/carton și plastic/metal în mediul rural „din poartă în poartă”;
 - colectarea a deșeurilor reciclabile și plastic/metal în recipiente de 240 l, prin sistem „din poartă

¹ Recomandarea este valabilă în contextul abrogării Legii 2112 de Ordinanza 92/2021

în poartă";

- colectarea deșeurilor reciclabile din hârtie/carton în saci inscripționați în mediul urban „din poartă în poartă”;
 - colectarea deșeurilor din sticlă prin aport voluntar la puncte de colectare;
 - colectarea deșeurilor reziduale în pubele de 60 l/120l prin sistem „din poartă în poartă”;
 - colectarea deșeurilor biodegradabile în pubele de 120l prin sistem „din poartă în poartă”;
 - colectarea deșeurilor biodegradabile verzi din zonele de case urbane în pubele de 120l sau saci, prin sistem „din poartă în poartă”.
- **etapa 2 – implementarea la nivelul blocurilor după asigurarea accesului controlat la punctele de colectare.**

Pentru utilizatorii „casnici” se propune sistem de colectare:

- „aport voluntar la platforma adrondata blocului” în recipiente de 1.1 mc pentru deșeurile reciclabile de hârtie/carton și plastic/metal;
- colectarea deșeurilor din sticlă „aport voluntar la platforma adrondata blocului” în recipiente de 1.1 mc;
- colectarea deșeurilor biodegradabile în recipiente de 1.1 mc prin sistem „aport voluntar la platforma adrondata blocului”. Reguli privind implementarea instrumentului economic „plătește pentru căt arunci” vor fi stabilite de UAT-uri/ADI și cuprinse în Regulamentul de salubrizare și în Regulamentul de implementare a taxei de salubrizare.
- colectarea deșeurilor reziduale în recipiente de 1.1 mc prin sistem „aport voluntar la platforma adrondata blocului”. Reguli privind implementarea instrumentului economic „plătește pentru căt arunci” vor fi stabilite de UAT-uri/ADI și cuprinse în Regulamentul de salubrizare și în Regulamentul de implementare a taxei de salubrizare.

Ajuncturile necesare a fi realizate pentru implementarea acestui instrument economic sunt următoarele:

- asigurarea investițiilor suplimentare necesare pentru colectarea deșeurilor reziduale din zonele de case în sistem „din poartă în poartă” (pubele), precum și a investițiilor necesare pentru achiziționarea recipientelor de colectare (pubele) pentru deșeurile reziduale cu volum mai redus; achiziția recipientelor necesare se va realiza de către UAT (din surse proprii, fondul de întreținere și investiții sau alte surse) sau va rămâne în sarcina operatorilor;
- identificarea modalităților de utilizare în continuare a recipientelor de colectare achiziționate;
- dotarea platformelor de colectare din zona blocurilor cu recipiente de colectare pentru deșeuri biodegradabile

6. Mecanismul finanțării

Tarifele pentru activitățile specifice serviciului de salubrizare se fundamentează pe baza cheltuielilor de exploatare, a cheltuielilor de întreținere și reparații, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și active necorporale, a costurilor de protecție a mediului, a costurilor de securitate și sănătate în muncă, a costurilor care derivă din contractul de delegare a gestiunii serviciului de salubrizare, a cheltuielilor finanțării și pot include și o cotă pentru crearea surselor de dezvoltare și modernizare a sistemelor de utilități publice, precum și o cotă de profit.

Pentru serviciile de salubrizare, parametrul de ajustare poate fi indicele prețurilor de consum comunicat de INS.

Planul de evoluție tarifar

Selecteaza județ:

ARAD

	Anul 2021
--	--------------

Etapa I - Calculul venitului mediu net pe gospodarie la nivel de judet

Venitul mediu net pe gospodarie la nivel national	3,617.90
Castigul salarial nominal mediu brut la nivel national	5,608.00
Castigul salarial nominal mediu brut la nivel de judet	4,798.00
Factor de corectie	85.56%
Venitul mediu net pe gospodarie la nivel de judet	3,095.34

**Etapa II - Calculul Venitului mediu net pe gospodarie la nivel de judet
pe mediul de rezidenta**

Proportie urban la nivel national	114.60%
Proportie rural la nivel national	81.28%
Venitul mediu net pe gospodarie la nivel de judet - urban	3,547.33
Venitul mediu net pe gospodarie la nivel de judet - rural	2,515.90

**Etapa III - Calculul venitului mediu net pe gospodarie pentru decila 1
la nivel de judet pe mediul de rezidenta**

Ponderea venitului mediu luanor pe gospodarie la nivel national pentru Decila 1	54.52%
Venitul mediu net pe gospodarie la nivel de judet pentru Decila 1 - urban	1,934.13
Venitul mediu net pe gospodarie la nivel de judet pentru Decila 1 - rural	1,371.76

**Etapa IV - Calculul venitului mediu net pe persoana la nivel de judet
pe mediul de rezidenta**

Numar persoane pe gospodarie la nivel urban la nivel de judet	2.54
Numar persoane pe gospodarie la nivel rural la nivel de judet	2.92

Etapa V - Calculul tarifelor maxime

Pragul de suportabilitate pentru mediul urban conform Plan tarifar (anexă la Contract de finanțare)	1.8%
Pragul de suportabilitate pentru mediul rural conform Plan tarifar (anexă la Contract de finanțare)	1.8%

PLAN TARIFAR ACTUALIZAT (tarife maximale exprimate în lei/pers./luna, inclusiv TVA)	AN	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
		URBA N	15.1 0	15.9 6	16.6 4	17.3 2	18.0 7	18.6 2	19.3 2	19.9 4	20.5 3
RURAL	9.33	9.81	10.2 8	10.7 0	11.1 1	11.5 2	11.9 2	12.3 0	12.6 7	13.0 4	

Costul Prim Dinamic determinat la nivelul Aplicație de Finanțare pentru Județul Arad este de 350 lei/tonă la nivelul SMID. Acest cost a fost actualizat în anul 2020 la nivelul 562,5 lei/tonă.

Nivelul taxei/tarifului

Nivelul taxei/tarifului de salubritate se stabilește cu respectarea prevederilor din Decizia de Finanțare și a prevederilor legale aplicabile la data respectivă. Nivelul taxei/tarifului de salubritate va fi diferit în localitățile din mediul rural față de cele din mediul urban.

Nivelul taxelor/tarifelor poate fi ajustat/actualizat anual cu indicele de inflație. Ajustările de taxa/tarife se vor face anual, cu luarea în calcul a inflației (indicele prețurilor de consum publicat lunar de INS). Ajustarea taxelor se va face cu aprobarea prealabilă a autorităților deliberative a membrilor ADI.

Conform Studiului de fezabilitate a Proiectului SMID Arad, tariful maxim al serviciului de salubrizare (care include toate componentele activităților de salubrizare) este limitat la 1,8% din veniturile decilii celei mai sărăce și nu poate fi depășit, sub sanctiunea declarării proiectului ca neeligibil și obligarea autorității locale la restituirea în integralitate a finanțării acordate.

Trebuie precizat faptul că, la momentul încheierii contractului de finanțare, nu erau legislativ prevăzute tarife distincte pentru colectarea, transportul, stocarea temporară, sortarea deșeurilor reciclabile, compostarea (conform legii compostului) OUG nr.74/2018 aprobată prin Legea nr.31/2019 impunând începând cu 1 ianuarie 2019, astfel de tarife. În acest context, tarifele maximale prevăzute de Aplicația de finanțare trebuie interpretate ca tarife compuse ale activităților de salubrizare, ponderea fiecărui tarif diferențiat în tariful compus fiind dată de aplicarea indicatorilor de performanță în prestarea serviciului.

6.1 Mecanism financiar – utilizatori non-casnici

Utilizatorii non-casnici vor plăti un tarif pentru serviciul de salubrizare. Tariful va fi plătit direct operatorului de colectare și transport, care va plăti mai departe tariful pentru tratarea, transferul și eliminarea deșeurilor la depozitul județean, în baza unor contracte.

Generatorii de deșeuri din categoria non casnici (firme, școli, primării etc.), din localitățile urbane și rurale, vor achita contravaloarea serviciilor de salubrizare prin contracte de salubritate încheiate direct cu operatorul de colectare și transport, astfel:

- Operatorii economici și instituțiile publice vor încheia contracte direct cu operatorul pentru colectarea și transportul deșeurilor. Operatorul de colectare și transport va emite factură către operatorii economici în care este menționată cantitatea de deșeuri colectată.
- Operatorii de colectare și transport vor transporta deșeurile colectate la ST/SS/SC/depozit și vor plăti un tarif exprimat în lei/tonă. Astfel, Operatorul instalațiilor va emite o factură către Operatorul de colectare și transport aferentă cantități primite.
- ADI va avea doar rol de monitorizare a cantităților de deșeuri colectate și transportate pe fluxuri de deșeuri, prin intermediul copiilor aferente documentelor de plată și justificative emise de

operatorul de colectare și transport către agenții economici/instituțiile publice.

Nivelul tarifului de salubritate se stabilește cu respectarea prevederilor din Contractul de Finanțare și a prevederilor legale aplicabile la data respectivă. Planul tarifar actualizat este prezentat mai jos:

Tabel 6-1 Plan de evoluție tarifara utilizatorii non-căsnici

	Plan tarifar actualizat	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
1	Tarif maxim beneficiari non căsnici -COP lei/oră fără TVA	562.5	562.5	562.5	562.5	562.5	562.5	562.5	562.5	562.5	562.5

Nivelul tarifului poate fi ajustat cu IPC aplicând mecanismul pentru ajustarea nivelului taxelor utilizând CDP.

7. Fezabilitatea economică a delegării

Fezabilitatea economică a delegării presupune estimarea costurilor și veniturilor pe durata delegării, inclusiv identificarea și cuantificarea finanțării riscurilor contractului.

Operatorul de colectare și transport a deșeurilor va urmări să realizeze un raport calitate/cost cât mai bun pentru perioada de derulare a contractului de delegare de gestiune și un echilibru între riscurile și beneficiile asumate prin contract. Totodată vor trebui asigurate finanțarea unor investiții suplimentare în echipamente și crearea fondului de investiții și dezvoltare.

Este obligatorie aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 198/2005 privind constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare (Fond IID) pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii serviciilor publici care beneficiază de asistență finanțării nerambursabile din partea Uniunii Europene și care aprobă Normele pentru constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului IID, cu modificările și completările ulterioare. Se menționează: „Operatorul și unitatea administrativ-teritorială care realizează proiecte cu asistență finanțării nerambursabile din partea Uniunii Europene au obligația ca de la semnarea memorandumului de finanțare sau acordului de împrumut pentru cazurile specificate la art. 3 alin. (1) din ordonanța de urgență să constituie potrivit art. 3 Fondul IID pe întreaga perioadă de viață a investiției”.

Structura și nivelul tarifelor de operare a instalațiilor practice de operator vor fi determinate prin metode competitive (licitație deschisă), vor reflecta costul efectiv al prestației și vor fi calculate în conformitate cu prevederile legale, respectiv Ordinul nr. 109/2007 al ANRSC.

În urma procedurii de delegare, se va putea selecta un operator care să ofere cele mai bune condiții pentru îndeplinirea acestor obiective, precum și o transparență ridicată a delegării componentelor serviciului de salubrizare.

7.1 Costurile curente ale componentelor serviciului

Costurile pentru activitățile de colectare și transport a deșeurilor municipale au fost determinate la nivelul Studiului de Fezabilitate care a stat la baza finanțării proiectului luând-se în calcul următoarele categorii de costuri:

- Costuri generale cuprinzând:
 - Costuri directe de operare – costurile curente ale operatorului pentru execuția zilnică a serviciului contractat: cheltuieli de personal, cheltuieli cu combustibili și lubrifianti, cheltuieli cu utilitățile, cheltuieli cu întreținere și reparările bunurilor, etc.
 - Costuri tratare și depozitare (inclusiv taxa pentru economia circulară)
 - Costuri cu redevanță ce se va plăti către Consiliul Județean Arad, aceasta redevanță va constitui sursa pentru fondul IID necesar înlocuirii echipamentelor achiziționate
 - Costuri cu alte investiții solicitate operatorului, necesare pentru buna desfășurare a serviciului;
 - Costuri cu determinarea compoziției deșeurilor;
 - Costuri întreținere a pubelelor, containerelor, platformelor
 - Costuri cu Campania de informare și conștientizare a populației
 - O cota de profit

Tarifele din prezent pentru operarea infrastructurii existente sunt:

Tarif sortare deșeuri reciclabile: 101.53 lei/tonă fără TVA Statia de sortare Arad

Tarif sortare deșeuri reciclabile: 6.7 lei/tonă fără TVA Statia de sortare Ineu-Mocrea

Tarif compostare deșeuri biodegradabile colectate selectiv: 146.07 lei/tonă fără TVA Statia de compostare Arad

Tarif compostare deșeuri biodegradabile colectate selectiv: 17.15 lei/tonă fără TVA Statia de

compostare Inceu-Mocrea

Tarif depozitare deșeuri reziduale: 189,42 lei/tonă fără TVA.

Tarif stație transfer 304,83 lei/tonă fără TVA deșeuri reziduale (stație transfer Sebis, Chisineu Cris și Barzava)

Tarif stație transfer 232,10 lei/tonă fără TVA deșeuri biodegradabile (stație transfer Sebis, Chisineu Cris și Barzava)

Tarif stație transfer 288,34 lei/tonă fără TVA harti carton (stație transfer Sebis, Chisineu Cris și Barzava)

Tarif stație transfer 304,55 lei/tonă fără TVA plastic/metal (stație transfer Sebis, Chisineu Cris și Barzava)

Tarif stație transfer 226,55 lei/tonă fără TVA sticla (stație transfer Sebis, Chisineu Cris și Barzava)

Tarif stație transfer 326,20 lei/tonă fără TVA deșeuri reziduale Stație transfer Ineu Mocrea

În tabelul de mai jos sunt prezentate fluxurile financiare de costuri pe componente principale:

Componentă de costuri	Anul	Anul 2022	Anul 2024	Anul 2026	Anul 2028	Anul 2030	Anul 2032	Anul 2034	Anul 2036	
		Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	Anul 6	Anul 7	Anul 8	
Zona 1										
Vizante înainte norme și standarde tehnice										
Total										
Zembla	(de la:	10.347,000	11.124,911	11.458,413	11.785,718	12.112,241	12.438,755	12.765,269	13.091,783	
Acum	(de la:	4.331,961	4.671,070	4.911,180	5.151,290	5.391,400	5.631,510	5.871,620	6.101,730	
Sub Total	(de la:	11.379,968	11.193,981	11.469,600	11.936,718	12.313,191	12.794,331	13.263,289	13.601,788	
Salarii personalului Agentii reciclări și reciclare și servicii	(de la:	10.100,000	10.400,100	10.700,200	11.000,300	11.300,400	11.600,500	11.900,600	12.200,700	
Total personal	(de la:	11.379,968	11.193,981	11.469,600	11.936,718	12.313,191	12.794,331	13.263,289	13.601,788	
Zembla	(de la:	10.347,000	11.124,911	11.458,413	11.785,718	12.112,241	12.438,755	12.765,269	13.091,783	
Zona 2										
Vizante înainte norme și standarde tehnice										
Total										
Zembla	(de la:	1.175,000	1.071,000	1.023,740	1.024,700	1.084,337	1.112,750	1.130,611	1.158,452	
Acum	(de la:	5.212,700	5.076,700	5.030,400	5.075,200	5.161,300	5.264,100	5.374,400	5.481,700	
Sub Total	(de la:	5.387,700	5.147,700	5.153,400	5.150,200	5.245,635	5.376,250	5.531,800	5.630,452	
Salarii personal Agentii reciclări și reciclare și servicii	(de la:	1.175,000	1.071,000	1.023,740	1.024,700	1.084,337	1.112,750	1.130,611	1.158,452	
Total personal	(de la:	5.387,700	5.147,700	5.153,400	5.150,200	5.245,635	5.376,250	5.531,800	5.630,452	
Zembla	(de la:	5.212,700	5.076,700	5.030,400	5.075,200	5.161,300	5.264,100	5.374,400	5.481,700	
Zona 3										
Vizante înainte norme și standarde tehnice										
Total										
Zembla	(de la:	1.427,000	1.480,700	1.500,200	1.501,400	1.492,337	1.703,250	1.796,623	1.796,623	
Acum	(de la:	5.098,700	5.175,400	5.285,200	5.361,200	5.375,200	5.471,700	5.576,250	5.684,452	
Sub Total	(de la:	5.525,700	5.315,700	5.385,400	5.362,400	5.375,200	5.471,700	5.576,250	5.684,452	
Salarii personal Agentii reciclări și reciclare și servicii	(de la:	5.098,700	5.175,400	5.285,200	5.361,200	5.375,200	5.471,700	5.576,250	5.684,452	
Total personal	(de la:	5.525,700	5.315,700	5.385,400	5.362,400	5.375,200	5.471,700	5.576,250	5.684,452	
Zembla	(de la:	5.212,700	5.076,700	5.030,400	5.075,200	5.161,300	5.264,100	5.374,400	5.481,700	

Anul 2014									
Valoare maxima contractelor fără TVA									
	Sub Total								
Colectare/transport	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Sortare	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Sub Total	2.000.000								
Valoare maxima agentii economici si institutii publice	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Total contracturi anuale	3.000.000								
Cantitate	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Anul 2015									
Valoare maxima contractelor fără TVA									
	Sub Total								
Colectare/transport	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Sortare	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Sub Total	2.000.000								
Valoare maxima agentii economici si institutii publice	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Total contracturi anuale	3.000.000								
Cantitate	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

7.2 Valoarea contractului de delegare

Valoarea totală maximă a contractului de delegare a gestiunii serviciului colectare este de **749 083 347 lei** fără TVA, corespunzătoare unei sume medii anuale de **99 635 418 lei**. În această valoare intră și sumele aferente dezerurilor similare (de la agenții economici și instituțiile publice).

Valorile maxime ale contractului de delegare a gestiunii serviciului contin componentele serviciului: Colectare/transport, transfer/transport, sortare, compostare, depozitare.

8. Fezabilitatea finanțării delegării

Principialul motiv finanțier care justifică delegarea gestiunii este dat de buna utilizare a fondurilor publice prin obținerea unui raport optim calitate/preț pentru servicii, fără blocarea unor sume în investiții în active ce nu ar putea fi utilizate la capacitate și fără a încarcă suplimentar cheltuielile autorităților publice.

Serviciul public de salubrizare din județul Arad va urmări să realizeze un raport calitate/cost cat mai bun pentru perioada de derulare a Contractului de delegare a gestiunii și un echilibru între riscurile și beneficiile asumate prin Contractele de delegare.

Structura și nivelul tarifelor de colectare, transport și transfer, respectiv ale celor de tratare (sortare, compostare, depozitare) a deșeurilor practice de operatori vor fi stabilite prin metode competitive (procedura de achiziție publică), vor reflecta costul efectiv al prestației. Totodată nivelul tarifelor va permite respectarea plafonelor anuale stabilite prin Planul de evoluție tarifar aprobat.

În urma procedurii de delegare, se va putea selecta un operator care să ofere cele mai bune premise pentru îndeplinirea acestor obiective, precum și o transparență ridicată a delegării gestiunii componentelor serviciului respectiv colectare și transport deșeurilor, transfer, sortare, compostare.

8.1 Accesibilitatea delegării

Accesibilitatea delegării se referă la:

- evaluarea situațiilor în care Delegatarul nu reușește să colecteze veniturile sau acestea nu acoperă integral costul serviciului delegat (accesibilitatea pentru Delegatar); din acest punct de vedere mecanismul finanțier propus, care implică instituirea unui tarif unic pe zone al serviciului de salubrizare (lei/tonă; lei/persoane), stătă pentru populație cât și pentru agenții economici și instituții, cu luarea în considerare a constrângерilor de suportabilitate pentru populație, asigură accesibilitatea pentru delegat, dar și pentru delegator
- situația în care valoarea contractului de delegare (tariful ce îl va încasa delegatul pentru serviciile sale) nu acoperă costurile delegatului (accesibilitatea pentru delegat): valorile obținute atât pentru costurile pe tonă, cat și pentru costurile anuale sunt în plajă valorilor pentru aceste costuri în alte proiecte și alte sisteme de colectare și transport deșeurilor și au luat în considerare necesitățile suplimentare de echipare a infrastructurii existente și modificările legislative cu privire la sistemul de colectare; acest fapt ne dă certitudinea că vor exista ofertanți pentru atribuirea acestui contract de delegare a gestiunii serviciului prin concesiune.

Mecanismul de plată propus, asigură implementarea și monitorizarea planului tarifar, ceea ce asigură accesibilitatea pentru delegat, dar și pentru UAT-urile membre ADL. Planul tarifar a fost realizat pentru a asigura principiul recuperării costurilor, pe baza cantităților previzionate și a previziunii evoluției veniturilor populației, pentru a asigura suportabilitatea tarifului.

8.2 Previzionarea tratamentului contabil

Nefind vorba de un proiect de investiții, contractul referindu-și numai la delegarea serviciului de colectare deșeurii TRANSFER, SORTARE, COMPOSTARE nu se analizează delimitarea între clădirea bilanțieră și extra-bilanțieră a activelor. În acest caz, secțiunea acoperă două aspecte:

- investițiile ce vor fi făcute de către delegat;
- regimul bunurilor.

Investițiile ce vor fi făcute de către delegat

Delegatul va realiza toate investițiile necesare în vederea funcționării și dezvoltării serviciului de salubrizare, așa cum s-a prezentat în prezentul document.

Regimul bunurilor

Bunurile realizate și achiziționate în cadrul proiectului POS Mediu sunt patrimoniu Județului Arad. Bunurile din patrimoniul public vor fi preluate pe baza de proces-verbal de predare-preluare.

Delegatul va efectua întreținerea, reparațiile curente și accidentale, precum și cele capitale care se impun la bunurile din patrimoniul public menționate în procesul-verbal de predare-primire.

Delegatul va propune, dacă este cazul scoaterea din funcție a mijloacelor fixe aparținând patrimoniului concesionat în baza legislației în vigoare și va înlocui aceste mijloace pentru asigurarea bunei funcționări a activităților din cadrul serviciului de salubrizare.

Regimul bunurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de utilități publice căt și pentru regimul bunurilor realizate de operatori în conformitate cu programele de investiții impuse prin contractul de delegare a gestiunii este definit conform art. 25 din Legea nr. 51/2006 cu modificările și actualizările ulterioare.

- Bunurile proprietate publică din componența sistemelor de utilități publice sunt supuse inventariului anual și se evidențiază distinct, extracontabil, în patrimoniul operatorilor, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciului sau de organizarea, forma de proprietate, natura capitalului ori țara de origine a operatorilor.
- Bunurile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de utilități publice, nu pot fi aduse ca aport în capitalul social al societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înființate de autoritățile administrației publice locale sau ca participare la constituirea unor societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital mixt și nu pot constitui garanții pentru creditele bancare contractate de autoritățile administrației publice locale sau de operatori, fiind inalienabile, imprescriptibile și însesizabile.
- Bunurile realizate de operatori în conformitate cu programele de investiții impuse prin contractul de delegare a gestiunii constituie bunuri de return care revin de drept, la expirarea contractului, gratuit și libere de orice sarcină, unităților administrativ-teritoriale și sunt integrate domeniului public al acestora.

Delegatul va transmite anual situația patrimoniului, la data de 31 decembrie menținând și modificările privind acest patrimoniu pentru a fi inscrise în contabilitatea UAT-urilor membre ADI.

La încheierea fiecărui contract de delegare bunurile de return vor fi restituite UAT-urilor membre ADI în mod gratuit și libere de orice sarcină pe baza de proces-verbal de predare-preluare.

9. Aspecte referitoare la mediu

Implementarea noului sistem de management integrat al deșeurilor va produce o îmbunătățire substanțială a impactului gestionării deșeurilor asupra mediului, despre oricare din componentele sistemului ar fi vorba, pornind de la colectarea Deșeurilor și până la punctul final, tratarea sau depozitarea Deșeurilor.

Din punct de vedere al protecției mediului, desfășurarea activității de operare a instalațiilor de deșeuri trebuie să acopere următoarele aspecte majore:

Aspecte referitoare la monitorizarea impactului asupra mediului pe care li au activitățile desfășurate – care vor fi cuprinse și în autorizațiile de mediu pentru desfășurarea acestor activități

- Aspecte referitoare la atingerea țintelor prevăzute în legislația de mediu privind deșeurile
- Aspecte referitoare la respectarea altor prevederi legale din domeniul gestionării deșeurilor
- Reducerea consumului de materiale și resurse
- Sănătatea și siguranța populației
- Mediul de lucru

Aspecte referitoare la monitorizarea impactului asupra mediului pe care li au activitățile desfășurate în instalații

Obligațiile care revin operatorului instalațiilor de gestionare a deșeurilor pentru a asigura un impact negativ minim asupra mediului datorat activităților desfășurate sunt:

- interzicerea abandonării Deșeurilor sau eliminării/evacuării lor în alte spații decât cele prevăzute prin autorizația de mediu
- transportarea deșeurilor cu mijloacele de transport doar pe rutele autorizate și doar către instalațiile de tratare pentru care au primit permis
- menținerea separată a fluxurilor de deșeuri primite în instalații
- Menținerea curată a instalațiilor de gestionare administrative, primite în concesiune de la UAT-urile membre ADI
- Menținerea în stare de igienă și funcțională bună a mijloacelor de transport utilizate în activitate, pentru asigurarea unor niveluri minime pentru consumul de carburanți și emisiile de noxe în atmosferă.
- Păstrarea unei evidențe exacte a cantităților de deșeuri gestionate și a trasabilității lor

Respectarea tuturor măsurilor impuse prin autorizația de mediu, autorizația sanitată, autorizația de funcționare și licența de operare.

Aspectele referitoare la atingerea țintelor prevăzute în legislația de mediu privind deșeurile

Obiectivele și țintele sunt deosebit de importante în definirea alternativelor tehnice, în elaborarea Studiului de oportunitate/fundamentare și a Regulamentului de salubrizare, dar și în elaborarea documentațiilor de atribuire pentru delegarea gestiunii activității de operare a instalațiilor de gestionare a Deșeurilor.

Obiectivele și țintele anuale (procentuale și cantitative) pe care trebuie să le atingă UAT-urile din județul Arad cu privire la gestionarea Deșeurilor, în conformitate cu cerințele legale în vigoare, sunt următoarele:

- Obiective și ținte anuale privind reciclarea deșeurilor de ambalaje (conform Directivelor pe ambalaje și Legea 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și deșeurilor de ambalaje), Ordonația de urgență nr.92/2021 privind regimul deșeurilor, Ordonația de urgență 196/2005 privind Fondul pentru mediu.

Reducerea consumului de materiale și resurse

În cadrul sistemului de management al deșeurilor se va implementa colectarea separată a deșeurilor materialelor reciclabile, ceea ce va duce la scăderea cantității de deșeuri eliminate și la reducerea consumului de materiale și resurse noi prin utilizarea materialelor reciclate.

Utilizarea compostului va duce la reducerea consumului de îngrășăminte de sinetă, asigurând astfel și

valorificarea deșeurilor din care acesta a fost produs.

Sănătatea și siguranța populației

Implementarea sistemului de management al deșeurilor va îmbunătăți semnificativ starea de sănătate și gradul de siguranță al populației, reducând în mod semnificativ cantitativ și calitativ poluanții emisi.

Mediu de lucru

Mediu de lucru în cadrul activității de gestionare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor va fi semnificativ diferit față de situația inițială.

Atingerea țintelor prevăzute în legislația de mediu privind deșeurile municipale

Obiectivele și țintele sunt deosebit de importante în definirea alternativelor tehnice, în elaborarea Studiului de oportunitate/fundamentare și a Regulamentului de salubrizare, dar și în elaborarea documentațiilor de atribuire pentru delegarea gestiunii activității de operare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor.

Obiectivele și țintele privind gestionarea deșeurilor municipale sunt prezentate în document iar dintre acestea, unele obiective și ținte reprezintă criterii pentru stabilirea alternativelor de gestionare a deșeurilor municipale, și anume:

- Cresterea etapizată a gradului de pregătire pentru reutilizare și reciclare:
 - la 50% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate (Metoda 4 de calcul din Decizia Comisiei 2011/753/UE) – termen 2025, conform Directivelui cadru;
 - la 60% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate (Metoda 4 de calcul din Decizia Comisiei 2011/753/UE) – termen 2030, conform Directivelui cadru;
 - la 65% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate (Metoda 4 de calcul din Decizia Comisiei 2011/753/UE) – termen 2035, conform Directivelui cadru.
- Reducerea cantității depozitatelor de deșeuri biodegradabile municipale la 35% din cantitatea totală, exprimată gravimetric, produsă în anul 1995 – termen 2023;
- Cresterea gradului de valorificare energetică a deșeurilor municipale la 15% din cantitatea totală a deșeurilor generată – termen 2023;
- Depozitarea deșeurilor este permisă numai dacă deșeurile sunt supuse în prealabil unor operații de tratare fezabile tehnic – termen 2023;
- Obligativitatea colectării separate a biodeșeurilor până la 31 decembrie 2023;
- Depozitarea deșeurilor numai în depozite conforme – permanent;

Termenele de îndeplinire a țintelor sunt stabilite pe baza prevederilor legale. Din punct de vedere al activității de colectare și transport al deșeurilor municipale elementul cel mai important este rata de capturare care trebuie asigurată pentru atingerea țintelor. Aceste rate sunt prezentate în capitolul 2.

Prevederi legale din domeniul gestionării deșeurilor

Față de calculele din Analiza Cost-Beneficiu din proiect, prin OUG nr. 74/2018 apare obligativitatea de plată la AFM după cum urmează:

- pentru valoarea contribuției pentru economia circulară (CEC) pentru deșeurile depozitate de 80 lei/tonă începând din anul 2020;
- contribuție de 50 lei/tonă, datorată de unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, în cazul neîndeplinirii obiectivului anual de reducere cu procentul prevăzut în anexa nr. 6 a cantităților de deșeuri eliminate prin depozitare din deșeurile municipale, plata făcându-se pentru diferența dintre cantitatea corespunzătoare obiectivului anual și cantitatea efectiv încredințată spre reciclare și alte forme de valorificare.

10. Aspecte sociale

Există două categorii de persoane a căror sănătate va beneficia de pe urma proiectului, și anume:

- (i) lucrători implicați în gestionarea deșeurilor;
- (ii) populația în general. Implementarea de management al deșeurilor a îmbunătățit semnificativ starea de sănătate și gradul de siguranță al populației, reducând poluanții emisi în mod semnificativ din punct de vedere cantitativ și calitativ. Prin creșterea nivelului calitativ al serviciilor de salubrizare, comunitățile locale beneficiază de o îmbunătățire a calității mediului și implicit a sănătății populației. De asemenea, organizarea unui serviciu de salubrizare centralizat în mediu rural și închiderea depozitelor neconforme au condus la creșterea gradului de satisfacție a populației cu privire la prestarea acestor servicii.

În cadrul procedurii de delegare a serviciilor, se va solicita operatorilor respectarea prevederilor legale privind sănătatea și securitatea în muncă.

11. Aspecte instituționale

11.1 Tipul Delegării

Modul recomandat pentru gestionarea infrastructurii de deșeuri realizată în Județul Arad este **gestiunea delegată**. Aceasta fiind o condiționalitate care a stat la baza aprobării Proiectului Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în Județul Arad, finanțat din fonduri europene nerambursabile.

De asemenea conform Legii nr.51/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, delegarea gestiunii unui serviciu de utilitate publică este "acțiunea prin care o unitate administrativ-teritorială atribuie unei sau mai multor operatori titulari de licență, în condițiile prezentei legi, furnizarea/prestarea unui serviciu ori a unei activități din sfera serviciilor de utilitate publică a cărui/cărei răspundere o are, Delegarea gestiunii unui serviciu/unei activități de utilitate publică implică operarea propriu-zisă a serviciului/activității, punerea la dispoziție a sistemului de utilitate publică aferent serviciului/activității delegat/delegate, precum și dreptul și obligația operatorului de a administra și exploata sistemul de utilitate publică respectiv". Delegarea gestiunii poate fi efectuată și de asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilitate publică, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, în baza unui mandat special acordat de acestea;"

În cazul gestiunii delegate, se parcurg următorii pași:

- Adoptarea de către autoritatea deliberativă a administrației publice locale a unei hotărâri privind stabilirea procedurii de atribuire a gestiunii serviciului de salubrizare;
- Întocmirea unui studiu de oportunitate pentru fundamentarea și stabilirea soluțiilor optime de delegare a gestiunii serviciilor;
- Întocmirea și aprobarea Regulamentului serviciului de salubrizare a localităților întocmit în conformitate cu dispozițiile Ordinului nr.82/2015 pentru aprobarea regulamentului – cadru al serviciului de salubrizare a localităților;
- Întocmirea și aprobarea Caietelor de sarcini ale serviciului de salubrizare a localităților întocmite în conformitate cu dispozițiile Ordinului nr.111/2007 pentru aprobarea caietului de sarcini – cadru al serviciului de salubrizare a localităților;
- Organizarea procedurii de atribuire, atribuirea și semnarea Contractului de Delegare a gestiunii serviciului.

Conform art. 30, alin. 1) din Legea 51/2006, cu modificările și completările ulterioare, "Organizarea și desfășurarea procedurilor de atribuire a contractului de delegare a gestiunii pentru serviciile de utilitate publică prevăzute la art. 1 alin. (2) se fac în baza unei documentații de atribuire elaborate de delegator, după caz, în conformitate cu Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu Legea nr. 99/2016 privind achizițiile

11.2 Tipul contractului de delegare

Potrivit dispozitivului art. 29 alin. (8) din Legea serviciilor comunitare de utilitate publică nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, “contractul de delegare a gestionii serviciilor de utilitate publică poate fi: a) contract de concesiune de servicii; b) contract de achiziție publică de servicii”.

Tipul de contract se stabilește înănd cont de măsura în care riscul de operare este transmis către operatorul economic. Astfel, în cazul în care, prin contract, o parte semnificativă a riscului de operare va fi transferată operatorului economic, contractul va fi considerat **contract de concesiune**, atribuirea acestuia urmând să fie făcută conform prevederilor Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii. Se consideră că o parte semnificativă a riscului de operare a fost transferată atunci când pierderea potențială estimată suportată de concesionar nu este una neglijabilă. În cazul în care o parte semnificativă a riscului de operare nu va fi transferată operatorului economic, contractul respectiv va fi considerat **contract de achiziție publică**.

Potrivit Legii nr. 100/2016, riscul de operare asociat contractului de delegare a gestiunii este riscul care îndeplinește, în mod cumulativ, următoarele condiții:

- este generat de evenimente care nu se află sub controlul părților la contractul de concesiune;
- implică expunerea la fluctuațiile pieței;
- ca efect al asumării riscului de operare, concesionarul nu își garantează, în condiții normale de exploatare, recuperarea costurilor investițiilor efectuate și a costurilor în legătură cu exploatarea serviciilor;

Riscul de operare poate consta în:

- fie riscul de cerere - riscul privind cererea reală pentru serviciile care fac obiectul concesiunii de servicii;
- fie riscul de ofertă - riscul legat de furnizarea serviciilor care fac obiectul concesiunii de servicii, în special riscul că furnizarea serviciilor nu va corespunde cererii;
- fie ambele riscuri, de cerere și de ofertă.

În scopul stabilirii tipului de contract, respectiv a prevederilor legale conform cărora se va face atribuirea contractului de delegare a gestiunii serviciilor de operare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor în județul Arad (realizate prin Proiectul SMID Arad), au fost analizate risurile specifice operării cuprinse în matricea risurilor pentru delegare, în particular risurile asociate operării instalațiilor de pe amplasamente. Analiza a ținut cont de:

- modul propus de gestionare a riscului;
- săcarea responsabilității privind gestionarea riscului, între Operator și Autoritatea Contractantă;
- pierderea potențială estimată suportată de Operator;
- măsura în care potențialele pierderi suportate de Operator, cauzate de manifestarea risurilor analizate, pot fi recuperate de către acesta, prin aplicarea condițiilor contractuale.

Astfel, din această analiză reiese că o parte semnificativă a riscului de operare este transferată operatorului, situație în care contractul de delegare a gestiunii serviciilor de operare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor în județul Arad va fi considerat **contract de concesiune de servicii**. Pentru atribuirea contractului vor fi aplicate prevederile Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

Criteriile principale care trebuie urmărite pentru atribuirea contractului trebuie să tina cont de prevederile HG-867/2016, pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, potrivit cărora autoritatea contractantă aplică atât criterii de calificare și selecție cât și criterii de atribuire a contractului.

11.3 Concluzii

La elaborarea Studiului de oportunitate/fundamentare s-a ținut seama de:

- Raportul privind opțiunile tehnice, legale, instituționale și financiare privind delegarea gestionarii infrastructurii de deșeuri;
- Informații scrise transmise de către unitățile administrativ teritoriale la solicitarea ADI-SIGD ARAD;
- Analiza cost-beneficiu și Studiul de Fezabilitate elaborate și aprobată pentru Proiectul „Sistemul de Management Integrat al deșeurilor în județul Arad”, finanțat prin fonduri UE

Delegarea activității de operare a infrastructurii de gestionare a deșeurilor în județul Arad, realizate prin Proiectul „Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Arad” reprezintă o necesitate asumată de Consiliul Județean Arad și ADI, ca mandatar al tuturor UAT-urilor județului, că se răspunde astfel cerințelor impuse prin legislația de mediu, în special cea privind gestionarea deșeurilor, că se ating țintele și obiectivele impuse privind reciclarea și valorificarea deșeurilor și că se ating obiectivele stabilite prin Proiect.

Delegarea se va realiza pentru următoarele activități ale serviciului de salubrizare:

- gestiunii serviciului de colectare și transport al deșeurilor municipale și OPERAREA STĂȚIILOR DE TRANSFER, DE SORTARE ȘI COMPOSTARE

Opoziția aleasă pentru atribuirea contractului de delegare a operării instalațiilor este aceea prin concesiune de servicii, avantajul acesteia asupra celei prin achiziție publică fiind posibilitatea identificării și cuantificării unor riscuri de operare care pot fi transferate operatorului, și pe care Autoritatea contractantă nu ar avea posibilitatea să își le asume.

Delegarea activității de colectare a deșeurilor municipale realizată prin SMID va fi delegată de către ADI în numele și pe seama unităților administrative membre ADI și Consiliului Județean Arad, care vor acorda Asociației un mandat special în acest sens.

În baza prevederilor legale și a faptului că sunt solicitate investiții semnificative din partea operatorului, se propune ca **durata contractului sa fie de 8 ani**.

12. Analiza riscurilor și repartitia acestora între părțile implicate în contract

Orice proiect de investiții publice implica riscuri atât în faza se construcție cat și în faza de operare. Nu este neobișnuit ca, în cazul proiectelor complexe, să existe diferențe între costurile și necesarul de timp reale față de cele estimate inițial. Întârzierile și depășirile de costuri apar învariabil din riscurile neprevăzute. Riscul poate fi definit ca fiind incertitudinea veniturilor, cheltuielilor și a planificării în timp a proiectului. Pentru a obține o estimare realistă a costurilor apărute de-a lungul întregii durate de viață a unui proiect, trebuie identificate, alocate și evaluate riscurile relevante aferente proiectului.

Identificarea și alocarea riscurilor

Cea mai frecvent utilizată metodologie de identificare a riscurilor este Matricea riscurilor. Aceasta este prezentată ca o enumerare a tuturor riscurilor posibile aferente proiectului în ceea ce privește cheltuielile, veniturile și planificarea acestora.

La alcătuirea Matricei riscurilor va fi utilizat drept cadru de referință Matricea preliminara pentru alocarea riscurilor.

La elaborarea matricei mentionate riscurile au fost grupate pe categorii. De asemenea, au fost identificate și evidențiate cele mai importante riscuri, care pot avea cel mai mare impact asupra proiectului.

12.1 Matricea riscurilor realizata cuprinde următoarele categorii de riscuri:

- Riscuri de operare - pot apărea în fiecare an pe perioada operană. Sunt mai mari în primii 1 - 3 ani de la darea în folosință și includ și riscul majorării cheltuielilor cu forța de muncă fata de previziunile inițiale.
- Riscuri financiare - riscuri care influențează câștigurile reale ale OPERATORULUI și influențează nivelul tarifului.
- Riscuri legislative- riscuri generale ce nu sunt legate de nicio categorie de mai sus (ex. modificarea legislației și a regulaamentelor, modificări ale cursului valutar etc.)

În ceea ce privește alocarea riscurilor, au fost luate în considerare următoarele reguli:

- fiecărui risc i s-a atribuit un număr unic;
- fiecărui risc i s-a atribuit o denumire specifică legată de natura riscului;
- pentru fiecare risc s-a stabilit dacă va fi reținut de către Autoritatea contractanta, va fi alocat delegatarului sau va fi împărtit între ambele parti.

La alocarea riscurilor a fost aplicată ca regula generală aceea ca riscul trebuie suportat de către partea care îl poate atenua în cea mai mare măsură/sau căre poate controla cel mai bine consecințele. Astfel, fiecare parte își va asuma riscuri pe care va fi în măsura să le gestioneze în vederea optimizării banci abilității proiectului.

Distingădintre contractul de concesiune și contractul de achiziție publică se realizează în funcție de distribuția riscurilor, după cum urmează: contractul prin intermediul căruia contractantul, în calitate de concesionar, primește dreptul de a exploata serviciile, preluând astfel și cea mai mare parte din riscul de operare de natură economică, în legătură cu exploatarea serviciilor respective, este considerat a fi contract de concesiune de servicii, în caz contrar fiind considerat contract de achiziție publică de servicii.

În sensul art. 5 din Legea 100/2016 riscul de operare este riscul care îndeplinește, în mod cumulativ, următoarele condiții:

- a) este generat de evenimente care nu se află sub controlul părților la contractul de concesiune;
- b) implică expunerea la fluctuațiile pieței;
- c) ca efect al asumării riscului de operare, concesionarului nu își poate garantea, în condiții normale de exploatare, recuperarea costurilor investițiilor efectuate și a costurilor în legătură cu exploatarea lucrărilor sau a serviciilor.

Riscul de operare poate consta în:

- a) fie riscul de cerere - riscul privind cererea reală pentru lucrările sau serviciile care fac obiectul concesiunii de lucrări sau de servicii;
- b) fie riscul de ofertă - riscul legat de furnizarea lucrărilor sau a serviciilor care fac obiectul concesiunii de lucrări sau a concesiunii de servicii, în special riscul că furnizarea serviciilor nu va corespunde cererii. Riscul de ofertă poate fi împărțit în riscul de construcție și riscul operațional legat de disponibilitatea serviciilor atunci când construcția și operarea constituie cele două mari faze ale proiectului de concesiune;
- c) fie ambele riscuri, de cerere și de ofertă.

În tabelul de mai jos sunt prezentate risurile identificate și modul de alocare a acestora.

Nu sunt considerate risuri toate condițiile stipulate în Documentația de atribuire, condiții ce trebuie îndeplinite de către Operator (ex. asigurarea cu personal, dotare minimală, autorizări și experiență relevanță, sisteme de management etc).

În aceasta categorie sunt cuprinse toate angajamentele asumate ca atare prin ofertă de către Operator. Prin urmare toate acestea sunt responsabilități exclusive ale Operatorului pe toată durata de derulare a Contractului.

Nr.	Denumirea riscului	Descrierea riscului	Alocare	Managementul riscului
			Autoritatea Contractuală/UAT	
RISCURI ASOCIATE PUNERII ÎN EXECUȚARE A CONTRACȚULUI				
1.	Dificultate finanțare și Operatorului - risc de răuță	Operatorul nu poate efectua prevedibilele conform contractului, ceea ce conduce la imposibilitatea efectuării activităților.	100%	Autoritatea contractantă trebuie să examineze în detaliu, în fază de ofertare, capacitatea viitorului Delegat de a îndeplini cu succes contractul.
2.	Întârziere în autorizarea activității – risc de ofertă	Activitatea de colectare este dependentă necesară implementarea unor autorizații cel puțin din punct de vedere al protecției mediului. În anumite situații pot exista întârzieri în autorizarea activității și apărarea costurii suplimentare (impose de autoritatea competente), care nu au fost luate în calcul la realizarea ofertei.	100%	După începerea contractului, este obligația operatorului să-și asigure stabilitatea finanțărilor.
3.	Traseele de colectare și stălpile în perioada de mobilitate necesă ajutorului	In cazul în care delegatul nu cunoaște în detaliu zona în care va presta serviciu de colectare a deșeurilor, traseele propuse din acesta pot necesita modificări în vînderea unei organizații mai eficiente a serviciului.	100%	Analizând toate posibilele implicații, reglementările detaliate la nivel local, Delegatul trebuie să analizeze cu atenție amplasamentele zonele operaționale.
4.	Incompatibilitate între echipamentele de colectare și condițiile din teren	Datorita incompatibilității dintre vehiculele de colectare și condițiile din teren (condiție de drumuri, dimensiunile parti căroraabile), serviciul nu poate fi prestat la standardele stabilite.	100%	Evenimentele costum suplimentare vor fi suportate în întregime de către Delegat, fără a fi îndreptat de a solicita o sprijinare de la partea autorității.
RISCURI ASOCIAȚE PERIOADEI DE OPERARE				
5.	Riscuri	Risurile necesare pentru operare costă mult decât estimările inițiale.	100%	Dilegatul trebuie să facă estimarea costurilor cu mai aproape de cotație rușină, astfel încât să evite evenualele plăceri.
6.	Întreținere și reparare echipamente	Câștigul echipamentelor este necorespunzător având ca rezultat creșterea peste estimată a costurilor de întreținere și reparări.	100%	Delegatul are dreptul să încheie contracte cu terzi pentru întreținerea și repararea echipamentelor utilizate (pentru prestarea serviciilor).
7.	Distrugeri a infrastructurii de colectare și deșeurilor	Populația dezvăluie un număr semnificativ de recipiente de colectare, deosebitul nemaiputând să-și denulege arhivația respectând indicațiile prevăzute în contract.	50% - UAT	In aceste situații delegatul asigură întocmirea recipientelor distruse fără îndreptat la soluționarea recuperării costurilor suplimentare interveniente.
8.	Colectori informați	Colectori informați care extrag deosebit de reciclabile din recipiente de colectare	50% - UAT	Operaționi cu impact semnificativ asupra sistemului de colectare și a mecanismelor financiare ale SMID;
9.	Fluctuații ale populației	Modificarea semnificativă a numărului deșeurilor, cu impact	100% - UAT	In situația în care practica se perpetuează Delegatul are obligația de a anunța în scris Delegatului pentru a lăsa măsurile necesare restabilirii fenomenului.
Delegatul trebuie să întocmești, împreună cu fiscare UAT în				

		Asigura cantitatea de deservit și a numărului recipienteelor sau a frecvenței de colectare în conformitate cu Contractul, fără să devină avută în vedere la înlocuirea documentației de facturare		Parte și să actualizeze luna Registrul utilizatorilor conformită cu prevederile legale privind modificările în tarif.
10.	Cantitatea de deservit la intrarea în sistem este mai mică decât cea planificată – Risic de cerere	Cantăriile lunare căntărite la intrarea în INSTALAȚIILE DE TRATARE sunt considerate mai mici decât estimările pe bază cărora s-a bazaț oferta de servicii și calcularea tarifului.	30%	Dilegatul este îndreptat să solicite majorarea tarifului în conformitate cu prevederile legale privind modificările de tarif, existența momentului respectiv, modificarea tarifului se va realiza obligatoriu în concordanță cu actualizarea datelor privind generezare, colectarea separată, tratarea și valorificarea despărțitor.
11.	Cantitatea de deservit la intrarea în sistem este mai mare decât cea planificată – Risic de cerere	Cantăriile lunare căntărite la intrarea în instalație de tratat sunt mai mari decât estimările pe baza cărora s-a bazaț oferta de servicii și calcularea tarifului. a) cantitatea de deservit este mai mare dar se încreză că în limita capacitatii maxime de colectare a delegatului, b) cantitatea de deservit depășește limita capacitatii maxime de colectare a delegatului.	50%	<p>Dilegatul este îndreptat să realizeze majorarea tarifului în care timp de 6 luni calendaristice consecutiv se înregistrează o cantitate totală de despărțitor mai mare cu cel puțin 20% față de cantitatea estimată în Caietul de sarcini. Delegatul este îndreptat să solicite majorarea tarifului.</p> <p>Modificarea tarifului se va realiza obligatoriu în concordanță cu actualizarea datelor privind generezare despărțitor și cu prevederile Ordinului AfiedSC nr.1090/2007.</p> <p>Potențiala pierdere suporțată de Dilegat pe perioada celor 6 luni calendaristice nu poate fi recuperată concretul, modificarea tarifului nemulțimind caracter retroactiv.</p> <p>a) Operatorul este îndreptat să solicite majorarea tarifului în conformitate cu prevederile legale privind modificările de tarif existente la momentul respectiv; modificarea tarifului se va realiza obligatoriu în concordanță cu actualizarea datelor privind generezare, colectarea separată, tratarea și valorificarea despărțitor.</p> <p>b) Autoritatea Contractanta va efectua o analiza tehnico-economică pentru fundamentearea deciziei de extindere a capacitatii de colectare. Daca decizia este favorabila, investitia va fi suportata de Dilegat, costurile urmărand a fi recuperate. Dacă există situații în care timp de 6 luni calendaristice consecutive se înregistrează o cantitate totală de despărțitor mai mare cu cel puțin 20% față de cantitatea estimată în Caietul de sarcini, Delegatul este îndreptat să solicite majorarea tarifului.</p>

Aceasta situație poate constitui un motiv de modificare a tarifului.
Modificarea tarifului se va realiza obligatoriu în concordanță cu actualizarea datelor privind generezare, colectarea separată, tratarea și valorificarea despărțitor, și cu cu prevederile

					Ordinul nr. ANRSC nr. 109/2007.
12.	Graful de împurificare ridicat al deșeurilor colectate separate	În situația în care graful de împurificare este foarte mare, conduce la reducerea semnificativă a cantității de deșeuri valorificate	30% - UAT	70%	Risc imodat între delegator și delegat. În vederea corectării situației în urma anunțării acestia de către Delegator, delegatul are obligația de aplicare a parțialelor stabilită prim Regulamentului de salubrizare generatoare de deșeu;
13.	Cerete tehnice suplimentare privind reglementările de mediu, înclusive taxe,	Pe parcursul derulării contractului de operare/echipamente de reglementare suporta modificările și sunt introduse noi norme tehnice aplicabile	50%	50%	Delegatul este îndepărtat la recuperarea costurilor (dacă este casu) și la modificarea casu;
14.	Lipsa personalului	Lipsa unui personal calificat corespunzător care să scădească performanțele și disponibilității Serviciului.		100%	Cele menționate se referă exclusiv la situațiilele operație conforma a serviciului. Orice situație de practică neconformă este în sarcina delegatului. Delegatul trebuie să facă estimarea resurselor necesare și realizării serviciului astfel încât să evite evenimentele fluctuații de personal.
RISURI GENERALE (atribuite futurur instalațiilor de gestionare a deșeurilor)					
15.	Risc de nefuncționare continuă serviciu de la utilizatorii cu contract de prestare serviciu	Nefuncționarea făcută de la utilizatorii cu contract de prestare serviciu (populația din mediul urban și rural și agenții economici/rechiziții din mediul urban și rural), recuperarea creșății utilizării împrobabil		100%	Existența unor resurse finanțare la nivelul Delegatului necesare asigurării continuității serviciului de salubrizare
16.	Susținabilitate	Veniturile obținute din prestația Serviciului sunt insuficiente pentru a acoperi toate plățile/debiturile de către Delegat conform Contractului		100%	Delegatul trebuie să facă estimarea raportului de venituri/chenării necesare realizării serviciului încă din fază de ofertare;
17.	Graful redus de colectare și transportul de la agentii economici și instituții colectat de către operatorul de colectare/transport – Risc de ofertă	Gradul scăzut de incasare a contracostelor prestate conduce la dificultăți financiare, operație neconformă și împerechierătura derulării programului de învățământ, înlocuire și dezvoltare a activelor.		100%	Existența unor resurse finanțare la nivelul Delegatului necesare asigurării continuării serviciului de salubrizare.
18.	Infilație mare – Risc de ofertă	Cochetările cresc foarte mult și trebuie să cauzează unele, fiind necesari ajustările tarifurilor mai devreme de un an.		100%	Serviciul de salubrizare va fi plătit de beneficiari (populație și operațori economici) prin intermediul taxelor/tarifurilor. În cazuri justificate, tariful se poate ajusta la solicitarea operatorului.
19.	Insolvabilitate Operatorului –Risc de ofertă	Constatarea întrării în Insolvență de plată a Operatorului și Serviciul nu mai poate fi prestat.		100%	Documentația de licitate va fi întocmită de acesta înaintă Operatorul identificat se fie solvabil. În cazul în care Operatorul devine insolventă/pedurătoare contractului, Contractul poate fi rezlăiat la Autoritatea Contractanta va organiza o nouă licitație.

		Până la identificarea unui nou Delegat se va asigura permanența și durabilitatea serviciului prin formă de gestură directă.
20.	Risca majoră - Risic de opereare	<p>Forța majoră, astfel cum este definită într-lege, împiedica realizarea contractului.</p> <p>Pierderea sau avântarea activelor protecției și plăderelor din manevra posibilități de obținere a veniturilor preconizate.</p>
		Până la identificarea unui nou Delegat se va asigura permanența și durabilitatea serviciului prin formă de gestură directă.

13. Concluzii și recomandări

Studiul de oportunitate/ fundamentare a deciziei privind delegarea prin concesiune a unor activități ale serviciului de salubrizare a localităților din județul Arad fundamentează decizia de atribuire în urma aplicării procedurii de licitație deschisă.

Elaborator:

RomActiv
Business Consulting
De 1991, consultanță de încredere!

